

American Romanian Academy of Arts and Sciences

ARA Journal of Arts and Culture

4/2021

ARA Journal of Arts and Culture

Published by ARA Publisher, an international academic press of the American Romanian Academy of Arts and Sciences (ARA)

Cover illustration: Painting by Georgeta Aramescu (n.1910, – d.1994)

ARA Publisher, an international publishing house of the American Romanian Academy of Arts and Sciences, University of California Davis,

<http://www.AmericanRomanianAcademy.org>

Contact: info@AmericanRomanianAcademy.org

Adresa: P.O. Box 2761, Citrus Heights, CA 95611-2761, USA

Editor-in-Chief:
Prof. Dumitru Todoroi
Prof. Ruxandra Vidu

ISSN Print Edition: 0896-1018 (old)

Web Edition ISSN: TBD

Copyright © 2019 by American Romanian Academy of Arts and Sciences.

All Rights Reserved

Editorial Board

Prof. Dumitru Todoroi

E-mail: todoroi@ase.md

Prof. Ruxandra Vidu

University California Davis, Davis, CA

E-mail: info@AmericanRomanianAcademy.org

Editorial Advisory Board

Prof. Ruxandra Botez, PhD, ETS, Montreal, Canada

Prof. Dumitru Todoroi, Academy of Economic Studies of Moldova

Prof. Stela Dragulin, Transylvania University of Brasov, Romania

Dr. Ildiko Peter Politecnico di Torino, Italy

Prof. Lidia Favier, Ecole Nationale Superior de Chimie, France

---

About the Journal

ARA Journal has started as the main publication of ARA in 1977, to publish papers presented at the ARA Congress. The last issue of ARA Journal was published in 2009. Starting 2009, the Proceedings of the ARA Congress were published instead of the ARA Journal. This is because while the ARA Journal would publish the papers after their were presented at a Congress, ARA Congress Proceedings were published before the Congress. At the request of ARA members, the ARA Journal was re-started in 2017 in a new journal format and published as two Journals: **ARA Journal of Arts and Culture**, and **ARA Journal of Sciences**.

ARA Journal of Sciences is a peer-review journals published by ARA Publisher, a publishing House of the American Romanian Academy of Arts and Sciences. The majority of the articles in ARA Journal are contributions of the members and nonmembers of the Academy made at the ARA Congresses. Also, the papers presented at the ARA Congresses and published in the ARA Journal of Arts and Sciences receive an unique DOI number and published online in an open source. The open source system allows for papers to have maximum exposor and to be cited.

ARA Journal of Sciences is also published in print using a new digital print-on-demand (POD) system that offers a multitude of ways to increase the visibility of the ARA academy through smarter inventory management and more capable services, which increases ARA's international exposure and visibility through more than 40, 000 libraries.

Published articles:

Are fully peer-reviewed.

Are immediately free to access and download from ARA website.

Open access publication fee: a fee is payable by the author, or their institution or founder to cover the publication costs. Fees range between 200 and 500 US Dollars, depending on the number of pages. Visit the journal's homepage for specific pricing information.

Free of charge for the papers presented at the ARA Congress.

Permitted re-use defined by the author's choice of Creative Commons user licenses.

The American-Romanian Academy of Arts and Sciences mission is to create an open academic forum discussion of scientific and cultural issues on Romanian-related topics. The positions taken by the authors of the articles are their own and not necessarily those of the academy.

CONTENT

Content	4
About food and cooking in Romania during the Antiquity	5
Assistant Professor Florian Olteanu Ph.D.	5
University of Craiova, Faculty of Social Sciences, ISPRI Department.....	5
Strategii manageriale, proiectare și planificare pentru situații de criză	21
Maria Andreia Fanea	21
Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” București	21
Coordinates of Romanian conservatism 1866-1922	28
Assistant Professor Florian Olteanu Ph.D.	28
University of Craiova, Faculty of Social Sciences, ISPRI Department.....	28
Tendințe în marketingul de bibliotecă în promovarea produselor și serviciilor din biblioteci.....	34
Maria Andreia Fanea	34
Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” București	34
In Memoriam	43
George Anca.....	43
AMINTIRI DIN STUDENȚIE	45
Profesor Ioniță (Husar) Sorina.....	45
Universitatea Valahia, Târgoviște	45
George Anca - prin ochii unui student devenit profesor	47
Prof. Claudia Georgescu.....	47
Liceul Tehnologic Mecanic, Municipiul Câmpina, județul Prahova.....	47
Gheorghe Anca	49
Albu Emilia-	49
Liceul Tehnologic ”Iordache Golescu”	49
IN MEMORIAM PROFESORUL GEORGE ANCA.....	51
Anușă Sorescu	51
ARA PUBLISHER	55
The most recent books published by the American Romanian Academy of Arts and Sciences	55

ABOUT FOOD AND COOKING IN ROMANIA DURING THE ANTIQUITY

Assistant Professor Florian Olteanu Ph.D.
University of Craiova, Faculty of Social Sciences, ISPRI Department

Abstract: The article reveals the main aspects of the food and cooking in Romania during the Antiquity. The author offers a synthesis between epigraphic, archaeological and literary sources. The article presents the food tradition of the main populations: Gets, Dacians, Greeks and Romans. All the information are presented in a brief historical context.

Key words: *food, Ancient Romania, Dacian, Gets, Greek, Romans, literature, epigraphy, archaeology*

The Antiquity for Romania is a period which has two traditional milestones: 514 BC, the moment of Persian King Darius against Scythian tribes to the Danube when Herodotus presents the fight against the Gets and 602 AD, the fall of the Danubian limes after the uprising of Phokkas centurion who became later a Byzantine emperor.

Romania, during its Antiquity had a succession of political events and political settlements. The most important people were Gets and Dacians, as they were known by Herodotus in 514 BC and Caesar around 50 BC, in their capital works, *Histories* and *De bello Gallico*.

Based on the ancient sources, Dacians and Gets were the same people. The modern and contemporary researches consider that they were two peoples with Northern-Thracian ancestry which had the same language, the same customs, which made them to have perfect similarities which could lead to be considered a single people. It was considered that the Dacians lived in the upper regions to the mountains and Gets lived on the lower course of the Danube [1].

We will present a short historical description for having a representation of the people and facts which influenced generally, the Ancient history of Romania and especially, the food and cooking activity.

We will continue with Dacian, Scythian, Greek and Roman traditions on food and cooking activities based on archaeological, epigraphical and literary sources. We will try to present the main economical activities (production,

commerce) in which the food had a major role. We will insist over the information about agriculture with all its categories.

1. Historical background

The Greek knew better the Gets and the Romans knew better the Dacians. In Dobrogea, during hellenistic age (III-I centuries BC) were known Get kings as Zalmodegikos, probably Rhemaxos (uncertain origin) Moskonos, Dapyx, Rholes Zyraxes. In the Romanian Plain could be placed Dromichaites, contemporary with Thracian diadochus Lysimach [2].

In the I century BC, the most powerful king was Burebista, attested whit this title by the decree of Acornion from Dionysopolis. Burebista is credited with a largest state, named by Strabo as „megale arche” (great authority/state). The state was settled from Middle Danube to Bug, and from northern Carpathians (now Tatra) to the Balkans. He conquered territories where lived Celtic tribes, Iranic tribe of Agatirsi etc.

Burebista is credited as protector of Greek cities from the Western Coast of the Black Sea after helping them to avoid the persecutions of C. Antonius Hybrida proconsul of Macedonia.

On the Western Coast of the Black Sea, during VIII-VI BC were settled Greek colonies settled by Ionians from Miletus, a Greek Colony from the western Coast of Asia Minor and by the Dorians of Megara and Herakleea Pontica. The main Western Pontic colonies were: Istros, Tomis (Ionian colonies), Callatis (Dorian colony), Dionysopolis, Odessos, Apollonia Pontica (Ionian colonies), Mesembria (Dorian colony).

These colonies knew a lot of dramatical political situations as the expedition of Darius, the presence in the Delian League, The Peloponesian War, the Macedonian protection, the Thracian assaults, the Hellenistic age conflicts between the successors of Alexander the Great, the Geys kings conditioned protection, the Mitridathes VI Eupator authority, the violent expedition of Marcus Terentius Varo Lucullus, the Caius Antonius Hybrida presion, the cooperation and the conflict with Burebista, the Roman conquest.

Burebista had conquered Dobrogea and Greek cities from the Western Coast of the Black Sea, using diplomacy and force. The help of Acornion was important in establishing connections with Pompeius Maggnus in Macedonia, during the Civil War against Caesar. Is considered that after the defeat of Pompeius, Burebista occupied the Western Pontic Greek cities to avoid them to ally with Caesar. Strabo has noted that Caesar and Burebista died in the same year, 44 BC. The state of Burebista split in 4 and soon after, in 5 separate

kingdoms. After his death, were present the names of some kings (during 44 BC-86 A.D.) as Deceneu, Comosicus (great priests of Zalmoxis the main god of the Dacians), Coson, Cotison Coryllus, Duras, Thiamarcos (attested on the ceramic inscription on Buridava), Dorpaneus, the last one being surnamed Decebalus.

The Get kings from Dobrogea, Dapyx and Zyraxes were vanquished by Marcus Liciunius Crassus allied with Get king Rholes. The triumph was celebrated by Crassus in 27 BC „ex Thraecia et Geteis” [3]. Daciasn and Gets had the cult of Zalmoxes as main god, but there were anoher gods as Gebeleizis, Bendis (hunting goddess), Gradivus etc.

The Greek cities were included in Roman authority in 3-4 A.D., during the actions of Publius Vinicius. In 9 AD, is attested the presence of Ovidius in Tomis, the Latin poet being sent by the Emperor Augustus in some half-exile period. Dobrogea was included in the Roman province of Moesia (later Moesia Inferior) and Thracia (Mesembria). Greek cities were civitates foederatae as Callatis (foedus with Rome in I st century BC, reconfirmed in I century AD) and civitates liberae et immunes (other cities). They used to have autonomous rule, different by the Roman governors. A lot of Roman cities were founded in Dobrogea: Aegyssus, Noviodunum, Carsium, Tropaeum Traiani, Vicus Novus, Ulmetum, Troesmis, Capidava etc.

Moldavia without South-Eastern corner, a great part of Romanian Plain, a small North-Western part of Transylvania were not included in the Roman Province of Dacia. This province was formed by Banat, Oltenia, the greatest part of Transylvania, a small corner of Moldavia and the West side of the Romanian Plain.

Romans and Dacians confronted during 85 AD and 106 AD during emperors Domitianus and Trajan in 5 military campaigns: Dacian winter attack on Dobrogea (85/86 AD), campaign of Cornelius Fuscus (87 AD), campaign of Tettius Iulianus (88 AD), the first Dacian war of Traian (101-102 including Moesian diversion), the second Dacian War of Traian (105-106). In 103-105, Trajan, helped by architect Apollodorus of Damascus gad built a bridge from Pontes to Drobeta, across the Danube. The upper part of the bridge was destroyed after Trajan death to prevent attacks on Southern Danube. Dacia had the political center on Colonia Ulpia Sarmisegetusa. During Hadrian reign, Dacia was split in Upper Dacia and Lower Dacia. Later, Dacia Porolissensis was attested in inscriptions. Marcus Aurelius organized Dacia Apulensis, Dacia Malvensis and Dacia Porolissensis with common political and military leadership but financial separate leadership.

During the 165 years of Roman authority, the free Dacians attacked frequently Roman Dacia. Pieporus, the King of Costoboc tribe succeeded to enter in 170 AD in Macedonia. In Dacia were placed a lot of alae, cohortes, numeri (auxiliary troops of cavalry, pedestrian and irregular fight formations) and three legions: IV Flavia Felix (moved soon after 106 by Traian), XIII Gemina (during all period of Roman rule, placed at Apulum) and V Macedonica (Potaissa, placed by Marcus Aurelius which resisted until the Aurelian retreat from 271-274 A.D.).

In Dacia and Dobrogea, were known towns as coloniae and municipia. Other settlements were cannabae (in the proximity of roman castra), pagi (pagus in rural territories of coloniae) and vici (vicus, rural settlements). In Dacia, were attested farms named villae rusticae.

In Roman Dacia were attested specialised work unions named collegia. The Roman Dacia resisted until 271 AD. Aurelian decided to create on the other side of Danube in Upper Moesia, two provinces Dacia Ripensis (center on Ratiaria) and Mediteranea (center of Serdica), to protect Roman popularion which would to retreat with the Roman army and administration from the abandoned Dacia.

Constantine the Great, during the IV century AD succeeded to include Oltenia and Romanian Plain from the Danube to the „Brazda lui Novac de Nord” vallum in the Roman authority. He ordered a new bridge across the Danube, which tied Oescus and Sucidava. He also ordered the restauration of the Roman military road from Sucidava to Romula. He convinced the Goths from Romanian Plain to become „foederates” -people allied by treaty with Rome. The political and military situation was generally unchanged until 602 AD. The Eastern Roman Empire confronted with migrations, free Dacian tribes until but generally resisted.

In the late III-rd century AD, Dobrogea formed the province of Minor Scythia, after the reforms of Diocletian and Constantine the Great.

During the Roman Age, the Greek-Roman Pantheon had offered the main gods. There were also Egyptian, Syrian, Iranian gods. In the I-IV centuries AD, the Christian religion will succeed step by step to dominate the other beliefs including the cult of tge emperor. They were violent periods of persecution.

2. Literary sources

The literary sources belong especially to the well-known historians of the Antiquity. They, both Greek and Latin had the interests to present a contemporary reality, including the information about food, goods, and living

---

costs. The Ancient Greeks and Romans were in contact with Gets and Dacians. The literary sources emphasized always the role of granary of the Pontus Euxinus (Black Sea region). The literary sources present also customs, traditions, facts and political phenomena which influenced the history.

A region which loses the contact with great civilizations as Greek and Latin civilization has no chance to be described and analyzed by ancient historians and also text creators.

The sources are datable from the VI-th century BC to the VI-VII century BC. The Dacian-Roman population in former Roman Dacia lived free in the centuries of migrations. In Dobrogea, the Roman and from VII-th century BC Byzantine Empire had kept the political and military control for many years even the Avars succeeded to end the civil living in the Greek and Roman cities. People retired from the ruined cities and started a rural way of life until the changes from the Middle Ages, without Byzantine control. In VIII-th-IX-th centuries AD, Dobrogea will be included in the Byzantine thema (military province or region) named Paradunavon or Paristrion.

Herodotus (*Histories*, IV, 95-98) describes the fact that the Dacian elite discussed with Zalmoxis, then after he had already become a god, with the high priests, all the political, military, economic issues, within some feasts with initiatic purpose:

"Then I learned from the Hellenes living in Hellespont and Pontus that this Zamolxis lived in Samos as a slave of Pythagoras, the son of Mnesachos. Acquiring, after that, freedom, he would have amassed a lot of wealth and thus, with the wealth he gained, he would have returned, among his own, rich. Because the Thracians lived in terrible poverty and lacked education, this Zamolxe, as he lived among the Greeks, especially around Pythagoras, the wisest man in Hellada, thus knowing the Ionian way of life and some morals more varied than those in Thrace, he asked for a reception hall to be built where he offered guests to the famous citizens; During the feasts, he teaches them that neither he, nor his guests, nor their descendants, will ever die, but will only move to a place where, living forever, they will have all the goodness. During all this time, while he was hosting his guests by speaking to them in this way, he had ordered an underground dwelling to be built for him. When the house was ready, he disappeared from the Thracians, descending into the depths of the underground chambers, where he remained hidden for three years. The Thracians regretted him and mourned him like a dead man. But in the fourth year, he reappeared

before the Thracians, making them believe everything he told them. Here is what the Hellenes say he did. Since he regards Zamolxe, as well as his underground dwelling, I do not deny all that has been said, nor do I believe them too much. I think, however, that he lived long before Pythagoras. But if Zamolxe was only a man or if he was only a god from the lands of Getia, I leave him"

Polybius (IV 38, 4-5) noted that the West Pontic world was engaged in trade in salted fish, slave cattle (brought from Pont) honey, wax (also from Pont), oil and wines from the Aegean. At the same time, there is a tendency to import wheat, due to the conflicts between the Greeks and the Thracians, the latter periodically robbing crops in the rural areas of the Greek cities of the Gulf of Halmyris and its transformation into the current lagoon system Razelm-Golovița-Zmeica-Sinoe, was forced to become an agricultural fortress, which brought her in direct contact with the inhabitants of Dobrogea (Getae, Thracians, etc.).

Diodorus Siculus in his work *Bibliotheca historica* presents the moment in which king Dromichaites had vanquished in 292 BC at Hellis, the army of king Lysimachus. He presented a feast organised by Dromichaites in which he shows that Thracians udes meat and vegetables at their meals. They also used to drink wine:

XXI, 11. The Thracians, who had taken the king's son, Agathocles, prisoner, sent him back with gifts to his father, thus preparing an escape against the unforeseen events of fate. At the same time, they hoped to regain the land occupied by Lysimachus through this charity. They had no hope of winning the war, since almost all the strongest kings agreed with each other and helped each other.

XXI, 12.1. Lisimah's army was tormented by famine. His friends advised the king to escape as best he could and to move the thought that his army might save him. But Lisimah replied that it was not right for him to leave his soldiers and friends, assuring him of a shameful escape.

2. Dromichaites, king of the Thracians, after receiving with great friendship King Lysimachus, calling him father, led him and his children to a city called Helis.

3. When Lisimah's army came to the Thracian power, they gathered together - running in large numbers - and cried out that the king-prisoner should be handed over to punish him. For, they said, the people, who had taken part in the dangers of [the war], must have the right to think about how to treat those caught. Dromichaites was against punishing the king and explained to the

---

soldiers that it was good to spare this man. If he killed Lysimachus, he said, other kings would take his reign, and these kings might be far more feared than their predecessor. But sparing Lysimachus, he - as it should be - would be grateful to the Thracians, who gave him his life. And the fortified places, formerly in the possession of the Thracians, they will acquire back without any danger.

4. With the consent of the crowd, Dromichaites sought among the prisoners Lisimah's friends and at the same time the slaves who were accustomed to serve him, and brought them before the captive king. He then offered the sacrifice and invited Lysimachus to the feast - along with his friends and the most prominent Thracians. [Dromichaites] prepare [special] meals. For those around Lisimah, he spread a royal carpet, taken in battle, and for himself and his friends laid only straw.

5. Two feasts were also prepared: for those Macedonians, Dromichaites arranged all sorts of selected dishes, served on a silver table, and gave the Thracians to eat vegetables and meat, but prepared in moderation, placing them on tables of wood, which took the place of the table. Finally, he had the Macedonians pour wine into silver and gold cups, while he and his Thracians drank wine in horn and wooden glasses, as the Getae do. While the drink was in full swing, Dromichaites filled the largest horn [with wine], called Lisimah "father," and asked him which of the two feasts he thought was more worthy of a king: the Macedonians or the Thracians. Lisimah replied that of the Macedonians ...

6. After inviting Lisimah to the table and the stump was in full swing, the Dromichaites filled the largest horn [with wine] and said to Lisimah "father" and then asked him which of the two guests he seems more worthy of a king: that of the Macedonians or that of the Thracians. To which Lisimah replied that of the Macedonians. "Then," said Dromichaites, "why have you left so many habits at home, such a seductive life and a glorious reign, and the desire to come to some barbarians, who have a life of savages, live in you?" a land haunted by frost and lacking neat fruit? Why did you force yourself, against nature, to bring your soldiers to some lands where any foreign army cannot find escape under the open sky? » Speaking again, Lysimachus told the king that he did not know what war he was waging, but that in the future he would be the friend and ally of the Thracians; and — as to the gratitude due — he will never be inferior to his benefactors. The Dromichaites received Lisimah's words with a feeling of friendship. He got back from him all the fortifications occupied by Lysimachus' men. Then he put a tiara on her head and allowed

her to return home”.

The famous Greek orator Demosthenes of Athena confirms in one of his speeches (*Against Leptines*) that the Black Sea area was the main area where the grains consumed in Athena came from:

„[31] You know, no doubt, that we use imported wheat more than all humans. The quantity of wheat brought from Pont is greater than all that comes to us from the other commercial ports. And it shouldn't surprise us. This is not only because this land produces the greatest amount of wheat, but also because Leucon, the ruler there, forgave the tax on grain carriers in Athens and ordered the people floating towards you to and load the ships first. For - in exchange for the exemption of contributions you have given to him and his children - he has given you all this privilege.”

During the byzantine era, a Pannonian embassy conducted by Priscus from Panion revealed that the Dacians used millet in their meals instead of meat. Priscus Panites observed that in today Banat were a lot of villages settled and highly populated by Dacian-Roman population.

3. Archaeological sources

The archaeological sources are very important because they present all the steps of the food and cooking evolution in the ancient territory of Romania. The archaeological information are presented on food traces, settlement traces, inventory of dishes, tools, ancient warehouses and depository places.

The archaeological discoveries cover the part before the Antiquity starting from Prehistory. The specialists consider that the Dacians were in the La Tene III C phasis of the Iron age in the moment of the Roman conquest even they appear in written sources in the VI-th century BC.

In the Bronze Age can be traced the existence of Thracian people. The Northern wing of the Thracian people was formed by the Gets and Dacians. On the Romanian territory is attested in this age a great agricultural activity. This activity includes plants cultivation, animal growth, fishing, hunting. There were also merchants, craftsmen for tools and weapons. During the Bronze age, the agricultural tools have superior techniques and ability in using them.

Starting from Neolithic Age, people used pottery, which was brought on perfection after passing from hand made pottery to the wheel made pottery starting from the Bronze Age. Also, the land could be dug with bronze and after with iron tools.

The housing had an evolution from natural shelters to the coordinate and

---

planned settlements starting from neolithic, including the fortified citadels from Bronze and Iron Age.

The Dacians used millet in their diet. They consumed millet in the form of porridge and polenta. They baked bread and used vegetables. Salt was a natural wealth of Dacia. The Romans, in addition to the salary, stipendium, offered the soldiers money to buy salt, money called *salarium*. Nowadays, the *salarium* has come to designate the monthly remuneration as a reward for work.

The Dacians drank a lot of milk, according to the works of Columella. They also drank a variety of beer, a home-fermented barley drink. Priests used hemp leaves to obtain trance states. It is believed that some fighters inhaled smoke from hemp seeds to go to battle with great courage, heroic fury.

Mircea Eliade and Silviu Sanie offer information about holy people in Dacia, *theosebeis*, which appear in ancient sources. They could be approached by the communities from Qumran (Dead Sea, Middle East) in which can be considered as ascetic life. They were considered as „saint people”, they feed themselves only with milk and avoided any contact with women. Other people with priesthood abilities were *kapnobathai*, translated as „they who walk in to the smoke”. During their rituals, they used hemp seeds, laurel seeds which were thrown in fire: „Like all Thracians, the Getae knew ecstasy. Strabo reports following Poseidonius that the missionaries, by virtue of their religions, abstain from any meat food, contenting themselves with honey, milk, and cheese, and for the same reason are called "those who fear God" and "those who walk" through smoke”.

The Greek cities had a civic structure, *the asty* and the agricultural structure, *the chora*. Both formed *the polis*, the free, independent classical Greek city-state. An inferior status could have the market settlements, *emporion* and the religious points of connection, *temenoi* [4].

Greek colonization made new independent city states which had maintained good relations with the metropolis (mother-city). In Roman Dacia, at Șeica Mică, Sibiu County, a fragment of a funerary monument was discovered, called *aedicula*. In this fragment of the *aedicula*, a peasant can be seen plowing with the plow pulled by oxen, having with him a child. In Banat, at Tibiscum, Jupa, near Caransebeș, three archeological investigations were discovered wooden barrels with charred wheat, barley and hemp seeds inside [5].

In Dacia it was discovered that three species of wheat which were cultivated. Along with wheat, barley, barley, rye, beans, peas, lentils, garlic, mustard, poppy, chickpeas and textile plants were grown (in, hemp). The seeds of fodder plants discovered in civilian settlements and near camps and

fortifications certify the existence of warehouses for feed supplies for domestic animals used both for work and for military purposes.

The most important villae rusticae in Dacia were discovered at Aiton, Aiud, Apahida, Apulum, Caransebeș, Chinteni, Cinciș, Ciumăfaia, Cristești, Dalboșeț, Deva, Dezmir, Gârbău, Gârla Mare, Gornea, Hobîța, Jucu de Sus, Mănerău, Mediaș, Miercurea Sibiului, Răhău, Romula, Sarmizegetusa, Tibiscum.

Bicfalău, Cetățeni, Craiva, Grădiștea Muncelului, Strâmbu, Poiana are the locations where a lot of plows were discovered, which attests to the plowing.

In Roman Dacia, large ceramic vessels, named *mortaria*, were discovered, probably used for storing and fermenting milk and other dairy products, such as yogurt, cream cheese and cheese [6].

Also in the space we are interested in, warehouses for cereals called *horreum* and *granarium* (*granarium* were ventilated for air circulation, *horreum* had no ventilation) and milling facilities were discovered, which can be organized typologically and evolutionary.

4. Epigraphical sources

The epigraphical sources are very important because they represent local elements which certify the local original information. The majority of Greek inscriptions from the Western Black Sea Greek cities present the situation of economical crisis, social, political troubles, the magistrates who had the mission to solve the crisis and also the sponsors who used their fortune in helping citizens to avoid the food crisis. The crisis was internal and also external, caused by invasions.

The Latin inscriptions are dedicated to magistrates, they present also the information about goods circulations, about import and export of foods, ceramic fine pottery, depository dishes (amphorae) etc.

A waxed tablet from Alburnus Maior contains a shopping list for a banquet. There, salad and onion are mentioned, among the items that had to be bought [7]. On the same inscription are presented two categories of wine: *merum*, expensive drink and *vinum* a cheap drink. The first was bought in small quantity, the second in large quantity.

A particularly important element for our analysis is the amphorae, more precisely their typology and content. These were containers that carried perishable goods such as salted fish, green olives, black olives, grapes, fruits, wine, olive oil. On them were inscribed both what they contained and the place where they came from, both the goods and the amphora itself. The amphorae

document the situation of trade relations with the Greek and Roman worlds, whether we are talking about the Daco-Roman space, or whether we are talking about Dobrogea and the West Pontic Greek colonies [8].

At Potaissa was discovered also a *cella vinaria* a vine cellar in Roman Dacia. According to recent researches on amphorae, is considered that 45% from vine quantity consumed in Dacia was imported from Minor Asia. At Tibiscum, a votive inscription presents information about two wine merchants from a well known family in Roman Gallia, Turranii [9].

Largiana, Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmizegetusa, Porolissum. Tibiscum, Romula are the Roman settlements where were made discoveries of amphorae which contained olive oil. The largest amount of olive oil came from the provinces of Pontus et Bithynia, with 54% of imports. As a percentage, the rest of the imports came from Italy 20% Africa Proconsularis 12%, Baetica 3%, Mauretania 2%. 2% came from the rest of the Romanian producers.

About 90% of the total amphorae in Roman Dacia were in almost equal proportions for wine and olive oil. the remaining 10% were amphorae for transporting other products. In the Western Pontic world, the import of olive oil from Rhodes, Thassos, predominated [10].

As regards fish, over 66% of imports came from Baetica and Lusitania (Seville from Spain and Portugal). 9% of the fish imported into Roman Dacia came from the Western Pontic world (Lower Moesia and Thrace).

Other products in amphorae as spices, grapes came from Italia, Asia (46%), Africa Proconsularis (7%) [11].

In Roman Dacia, the herds and the shepherds had a special attention. The magistras who controlled the activities concerning the herds were named *conductores pascui* [12].

At Istros, in the administrative sphere, they appear mentioned agoranomoi, magistrates with a role in market surveillance such as Aristagoras, son of Apatourios of ISM decree I 54. A magistrate is also mentioned in Istros, the euposiarch, who had to provide in moments of crisis, grain distribution. The institution which made the distribution was named „sitonia”.

The agoranomia was a collegial and annual magistracy. Neither archaeologically, nor epigraphically was determined the place where the headquarters could have operated these magistrates. The main attributions of the agoranomes to Istros were those related to control of commercial activity, supervision of meetings and festivities from the agora, the supervision of the good conduct of trade by verification the official system of measures and

weights of the fortress. Although the magistracy was annual, there were times when a character such as Aristogoras, son of Apatourios (ISM I 54, second half of 1st century BC), was twice agoranom. As the magistrates were not paid, we learn from the inscription that he donated the money needed for the organization processions and festivities from one's own fortune, also bearing the costs the restoration of the walls of the fortress destroyed by Burebista in 48 BC, also, for this being rewarded with public honors, being granted the title of teichopoios, "builder." [13]

Iorgu Stoian refers to the distribution of grain quoting a document fragmentary epigraph of the Istros:

"They willingly want to strengthen the power of the people ("democracy") they gave of their wealth money for the supply of bread, so that the people might live happily with wheat in abundance, which makes possible a distribution of bread, for all citizens, from the common fund, according to the law."

Accumulation of debts by non-payment of sums and interest on time related by the Greek cities was one of the most pressing problems much on their economy. We present, in this sense, the content of a decree, discovered at Istros, in the third century BC, in the middle of the Hellenistic era [14]:

"The Council and the People found a way: Under the presidency of Dionysius of Hieron, the archons proposed: whereas Hephaestion of Matris, Calatian, inheriting from his father a loan of 300 gold states, contracted by the fortress, from him, for years long, apart from the late interest, proving to be a chosen man and with heart, sympathetic to the hardships of the city, gave up the interest that was amounted to 400 states, and for the payment of the amount due by contract, 300 of statesmen, granted the city a two - year interest - free passage for these, to be praised Hephaestion of Matris..."

In Istros was celebrated the cult of Dionysos Karpophoros - „The Fruit Giver”. This quality of Dionysos refers to the protections of grains and vineyards.

In Odessos we have a mention of a "euposiarh", whose duties were to supply food for the organization of large banquets: *Euphanes of Zopyrion euposiarh and panygiriarch*. Other inscriptions that attests the existence of this magistrate, are IGB I2 51, 111, 157, 167, 186, 204, 254.

Here is the beginning of a catalog, IGB I2 51: “Let it be in a good hour. In the during the priesthood of Cutare, priest and euposiarh, etc.”

Even if not all cities provide us with epigraphic information about sitonia

---

and euposiarches are presumed to exist in all Western Pontic cities in the late Hellenistic era.

During the same period, the granting of the title of euergetes tou demou - benefactor of the people - to the citizens who stood out in actions to help their peers, from debt cancellations to hostage repatriations, construction financing of public importance became widespread

If the benefactor was a foreigner, he received citizenship in the city where he had distinguished himself, as well as other privileges guaranteed by the quality of proxenos (honorary and first category citizen).

The ISM Decree I 57 of the imperial era attests to the benefits of a lady from the high society of Istros, Aba, daughter of Hekataios. She had the priesthood of the Mother of Gods, which could be the same with Cybele, the goddess of prosperity. Cybele, an Asiatic goddess had similarities with the Greek goddess of fertility and harvest protector, Demeter :

„Hekataios' Aba ... Herakon's wife ... descended from prominent parents and famous ancestors considering little the fame inherited from the ancestors ... She took upon himself, by his own exhortation, with magnanimity, distinction and piety, the priesthood of the Mother of Gods she was not content to perform the function as others had done before her, but she endeavored to imitate great deeds accomplished in the past only by prominent men.

She worshiped the gods, processions, sacrifices and prayers, celebrated the beginning of the year with rich feasts and meals. To all the members of the Council and of Gerousia, as well as to the members of the association of Poseidon worshipers, doctors and teachers and many guests with personal title, he handed them two denarii of man's head, an amount that neither a woman before her had ever shared it”.

Abba offered money and rich feasts and meals. Greeks used to eat fish, bread, olives, vegetables. They used also honey for deserts and wine melt with honey.

For some reason, during the Hellenistic Age, when none of the priests or personalities could be an eponymous magistrate, usually due to a financial crisis, the priest of the protective divinity of the city took over the eponym, but officially the name appears in the inscriptions god, followed, so as not to lose track of the years of the former priest which had been eponymous. He offered religious feasts and provided for the distribution of the meat of slaughtered animals to the population on the occasion of religious holidays when bulls or rams were sacrificed [15].

At Dionysopolis, Acornion agreed to be an eponymous priest. He offered the money for processions and arranged for the meat of slaughtered animals to be offered to the city's population on religious holidays

”[Acornion of Dionysius led a message] together with his companions with a son of Theodorus and Epi ..., at his personal expense, he went in the diplomatical charge traveling far and reaching Argedava, his father and meeting him, he always obtained from him ..., city ... and untied the people ... [tribute?].

Arriving (then) the priest of the Great God, he brilliantly performed the processions and sacrifices and also distributed parts of the meat (of the slaughtered animals) to the citizens. Being elected priest of Serapis, he also borne the expenses with dignity and good will. And because Dionysos (the eponymous god) of the city, no longer having a priest for many years and being (also) acclaimed by the citizens, he dedicated himself (to this service); and in the winter of C (aius) Antonius, taking (again) the crown of the god (that is, becoming a priest), performed processions and sacrifices beautifully and with greatness, and gave the citizens abundant meat. And accepting for life the crown of the gods of Samothrace, he performs processions and sacrifices for the initiates and for the city”.

We can observe that the notion of „meat” and public distribution of cooked meat appears twice in the inscription.

In addition to the confrontations with Thracians and other neighbours, including Gets, they are attested everywhere in the Western Pontic world moments of crisis (poor harvests - aphorism), the establishment of distribution centers (sitonia). The documents mention fights, "hard times" but do not specify the nature in most Greek cities (Callatis - ISM III 3, Istros - ISM I 12, 18, Tomis - ISM II 2, Mesembria - IGB I2 316).

In Mesembria, the IGBI2 decree 307, proxeny decree, shows an agreement (homologia) between Mesembria and the Thracian king Sadalas through which regulated relations of collaboration between the two parties.

But the most significant are three documents discovered at Istros: a decree from the third century BC. which honors 3 ambassadors who were sent “in respect of the hostages” to the “king” Zalmodegikos (ISM I 8) and two decrees from the end of the same century (ISM I 15 and an unpublished inscription, Sofia) [16].

The first inscription attests to how King Zalmodegikos claimed hostages to be sure that Istros would pay the tribute, as he had all the income the city. It is

the release of hostages and the return of income that are the two facts for which the messengers were rewarded with special honors.

Later, Rhemaxos, king from the left bank of the Danube, protector of the fortress Istros also claimed tribute, only then intervened by driving out the Thracians of Zoltes who periodically plundered the rural territory of Histria. The holder of ISM decree I 15, Antiphilos 'Agathokles as well as Theodoros' Meniskos (holder of the decree of Sofia) are praised for convincing the barbarians (the first the Thracians, al second on Germanic skins) "to retreat". The expression is euphemistic, those who have drafted the decree actually wanting to hide the fact that Istros was buying with hard money survival. Agathokles also made agreements, but the barbarians did violated.

It is mentioned several times that Zoltes' Thracians attacked "when the grain was in the field", which means that the period of the harvest approached [17].

Conclusion

In conclusion, the food and cooking in the Ancient Romania offer the image of the synthesis between Gets, Dacians, Scythians, Greeks and Romans. The literary, epigraphic and archaeological sources revealed a rich food base and a mixed tradition of cooking. The food was prepared by boiling, by using ovens with fire. The economic relations can be attested by archaeological, epigraphical and literary sources.

Even after the end of Roman authority, the life of autochthonous people remained generally in the coordinates of the Late Antiquity.

Abbreviations:

- CIL III- Theodor Mommsen, *Corpus Inscriptionum Latinarum*, Vol. III, Berlin, 1873.
- IGB I² - G. Mihailov, *Inscriptiones Graecae in Bulgaria repertae. Inscriptiones orae Ponti Euxini*. Editio altera emendata, Serdicae 1970.
- IOSPE I 2 *Inscriptiones Orae Septentrionalis Ponti Euxini*, Vol I, Editio altera (edidit B. Latysev), Sankt Petersburg, 1962.
- ISM I *Inscripțiile din Scythia Minor*, Vol.I, (editor D.M. Pippidi), București, 1983.
- ISM II *Inscripțiile din Scythia Minor*, Vol. II, (editor Iorgu Stoian), București, 1987.
- ISM III *Inscriptions de Scythie Mineure*, Vol. III, (éditeur A. Avram), Bucarest-Paris, 1999.

References

1. Petre Alexandrescu, *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, Editura Enciclopedică, vol II, București, 1996, p. 62.
2. Alexandru Avram, în *Istoria Românilor*, Vol. I, Editura Enciclopedică, București, 2001, p.551-552; D.M. Pippidi, *Din istoria Dobrogei*, vol. I: *Geți și greci la Dunărea de Jos din cele mai vechi timpuri până la cucerirea romană*, Editura Academiei, București, 1965, *passim*.
3. Alexandru Avram, *op.cit.*, p. 552.
4. Florian Olteanu, *Organizarea politică a coloniilor grecești de pe coasta de vest a Mării Negre. Aspecte istoriografice*, în „Analele Universității din Craiova”, Seria Istorie, Nr. XII, 2007, p.15-36.
5. Melinda Molnar Leila, *Alimentația în Dacia Romană, rezumatul tezei de doctorat*, UBB, Cluj-Napoca, p.18-31.
6. *Ibidem*.
7. CIL III, TabCer XV = IDR I, TabCerDXVI.
8. Livia Buzoianu, *Importurile amforice la Tomis în perioada elenistică*, în “Pontica”, 25, 1992, p. 99-165; A. Avram, *Histria VIII. Les timbres amphoriques I. Thassos*, Bucarest-Paris, 1996, *passim*.
9. Adrian Ardeț, *Amforele din Dacia Romană*, Editura Mirton, Timișoara, 2006, p. 42-58
10. *Ibidem*.
11. *Ibidem*.
12. Doina Benea, *Organizarea pășunilor în Dacia Romană și importanța lor pentru economia provinciei*, în BHAUT, XII, 2010, p. 45-74.
13. Florian Olteanu, *Organizarea politică*, p. 15-36.
14. Alexandru Avram, *Wohltäter des Volkes in den pontischen Städten der spätthellenistischen Zeit*, în „Bürgersinn und staatliche Macht. Festschrift für Wolfgang Schuller zum 65. Geburtstag (edit. Martin Dreher)“, Konstanz, 2000, p. 151-170.
15. Petre Alexandrescu, *L'Aigle et le dauphin. Études d'archeologie pontique*, Bucarest-Paris, 1999, p. 108-117.
16. Florian Olteanu, *Cetățile vest-pontice și vremelnicii cuceritori în ”Analele Universității din Craiova”*, Seria Istorie, Anul XVII, Nr. 2(22)/2012, p.7-18.
17. Idem, *Societatea ateniană oglindită în instituțiile și magistraturile cetății, până la anul 322 a. Chr.*, în „Revista universitară de sociologie”, Anul I, nr.1-2, Craiova, 2005, p.100- 113.

STRATEGII MANAGERIALE, PROIECTARE ȘI PLANIFICARE PENTRU SITUAȚII DE CRIZĂ

Maria Andreia Fanea
Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” București
faneaandreea@yahoo.com

Astăzi bibliotecile, mai ales cele vechi, trebuie să se modernizeze, astfel încât utilizatorii să poată folosi bibliotecile online, iar bibliotecarii să colaboreze cu cei din străinătate, recomandând astfel utilizatorilor din țară și cărți noi ale unor autori străini, în așa fel ca informatizarea să fie atât națională, cât și internațională.

Am ales pentru această lucrare un număr de 14 articole din baza de date Emerald. Articolele sunt din cele mai variate: din învățământul secundar, comunicarea și etica crizei, rolul relațiilor publice sau schimbările din diferite cauze: schimbări climatice, cazuri de terorism, sau cutremure, inundații, războaie și cele mai grave molimele (bolile contagioase cu diverși viruși).

În aceste condiții, biblioteca trebuie să ia parte activă la necesarul de materiale pentru studenți. Biblioteca nu mai este un simplu depozit de cărți, iar bibliotecarul este implicat în viața societății creând noi modele de lucru, cum sunt bazele de date full-text.

Din ce în ce mai mult în ultima perioadă, în cadrul sistemelor automatizate au apărut componente distincte care permit înregistrarea documentelor pe suport electronic, fiind organizate în baze de date denumite full-text.

Bazele de date full-text conțin textul integral al unui document (textele scrise, imaginile, graficele, fotografiile care alcătuiesc acel document). Ele mai pot conține documente integrale text (ziare, cărți), porțiuni de documente (articole, citate, indexuri), planșe, planuri, hărți și alte materiale cartografice.

La deschiderea lucrărilor Congresului anual al Asociației Bibliotecarilor Francezi, a fost prezent și a rostit un cuvânt de salut ministrul culturii, domnul Philippe Douste-Blazy. Această participare a arătat importanța pe care o are în societatea franceză Asociația Bibliotecarilor și care este statutul profesioniștilor cărții. Pe de altă parte, a demonstrat o implicare deschisă a statului, care a fost afirmată chiar în discursul ministerial. Domnul ministrul Philippe Douste-Blazy s-a declarat conștient de importanța instituțiilor lecturii

și de problemele lor, considerând că el însuși este implicat în aceste probleme și a vorbit despre necesitatea diversității, dar o diversitate care să formeze un tot. Problematika legată de activitatea bibliotecilor nu numai că este foarte diversă, dar și cunoaște o serie de modificări impuse de schimbările care se produc în societatea contemporană.

Numeroase lucrări de specialitate, consacrate unui aspect sau altuia, ilustrează asemenea tendințe, unele generale, altele specifice unei țări sau zone.

Astăzi biblioteca trebuie informatizată, trecând la o bibliotecă digitală. Cel mai important efect al informatizării bibliotecii asupra utilizatorilor este posibilitatea oferită acestora de a consulta bazele de date ale altor biblioteci, biblioteci aflate la sute de mii de kilometri distanță.

În acest mod, utilizatorul poate obține: informarea asupra documentelor existente în alte biblioteci; localizarea unui document de interes și rezervarea acestuia pentru împrumut; consultarea unor documente și informații disponibile pe medii electronice în alte sisteme de informare și documentare și preluarea din alte sisteme a unor înregistrări bibliografice de interes și transferarea lor în propriul calculator.

După această incursiune în istoria unei biblioteci, trecem la analiza principalelor aspecte din articolele excerptate și traduse din baza de date Emerald. În timpul unor tulburări, biblioteca furnizează toate serviciile ei: acces la computer, carte acces, baze de date online și o mulțime de răspunsuri la întrebări. Serviciul principal a fost accesul la informații și tehnologie. După cum a reieșit din câteva interviuri, membrii comunității aveau așteptări mari pe care le-ar putea oferi biblioteca ca serviciu de informare.

Oamenii sunt încrezători și așteaptă ca personalul bibliotecii să afle mai multe despre ce se întâmplă în zonă și să poată căuta noutăți și măsuri de prevenție. De asemenea, biblioteca i-a ajutat pe utilizatori să le transmită fluxul în direct ca să poată urmări unde puteau obține informații care nu erau chiar la fel, din păcate, sau lucruri comparate din mai multe surse.

O problemă importantă apărută în timpul interviurilor a fost aceea că, în unele cazuri, comunitatea însăși a avut probleme în a accepta bibliotecile pentru a dezvolta în continuare roluri netradiționale pentru a sprijini societatea.

Chiar dacă pare dificil să prezici o criză și consecințele acesteia, este important să recunoaște că membrii personalului calificat și priceput sunt capabili să gestioneze crizele în mod eficient. O caracteristică a personalului bibliotecii subliniat în această cercetare este angajarea în comunitate, afirmând că cel mai important obiectiv este de a determina nevoile comunității și de a contribui la îmbunătățirea afacerilor, serviciilor și vieții în general.

În anii precedenți, biblioteca se apropia să funcționeze ca un depozit de carte, așa fiind percepută de către comunitate. Biblioteca a luat măsuri pentru a se angaja în comunitate, pentru comercializarea serviciilor sale, planificând activități de informare: relaționarea cu comunitate în afara perioadelor de criză, relația cu social media, discuții pe rețelele de socializare prin care biblioteca a câștigat o mulțime de adepți și oameni care doresc să facă voluntariat.

Crizele reprezintă amenințări continue pentru societăți. Bibliotecile pot folosi rezultatele studiate pentru a afla despre impactul pe care bibliotecile îl pot avea asupra crizelor sociale și a rolului semnificativ în confruntarea lor.

Persoanele intervievate au evidențiat patru teme principale pe care lucrarea se concentrează: teme tradiționale; roluri netradiționale ale bibliotecii în timpul crizei și instabilității sociale; pregătire și planificarea de urgență în biblioteci; competențele necesare pentru a fi pregătit pentru gestionarea crizelor, iar modificările s-au întâmplat în bibliotecă ca o organizare după criză.

Acest studiu demonstrează că bibliotecile ca orice alt mijloc social pot juca un rol semnificativ în planificarea dezastrelor și în procesul de recuperare. Bibliotecile, ca orice altă instituție socială, pot fi de mare ajutor în timpul crizelor sociale.

Societatea trebuie să se schimbe de la perceperea bibliotecilor ca depozite de cărți la a le vedea mai degrabă ca o instituție socială. Ca măsură preventivă, bibliotecile ar trebui să țină un registru al tuturor dezastrelor care se întâmplă, precum și frecvența și consecințele acestora.

Un rol important într-o criză îl au practicile de comunicare care se bazează pe diferențierea sarcinilor de muncă. Reckwitz definește practicile drept „tipuri de rutină și comportament și care constau din mai multe elemente, interconectate între ele: forme de activități corporale, forme de activități mentale, „lucruri” și utilizarea lor, stări de emoție și cunoștințe motivaționale”.

În faza pre-criză accentul principal este pe anticipare prin detectarea riscurilor, raportarea eșecurilor și comunicări greșite. Profesioniștii în comunicare în această fază sunt responsabili de facilitarea și încurajarea managerilor să pună crizele în prim plan și încurajarea colaboratorilor să fie atenți la potențialele surse de criză. O provocare generală este menținerea conștientizării și nu se acceptă schimbările sau anomaliile ca fiind normale și inofensive.

Rolurile cheie în această fază sunt: o „ureche mare” - identificarea riscurilor și adunarea semnalelor slabe; un facilitator al unui climat deschis și atent și o pază împotriva anomaliilor care se dezvoltă în ceva normal.

În plină criză obiectivul principal este de a oferi colaboratorilor informații

despre situație prin mai multe tipuri de media. Așadar, specialiștii în comunicare trebuie să ofere rapid informații fiabile pentru colaboratori, asigurându-se că și grupurile de discuții sunt active și că cei implicați distribuie informații și răspund la întrebări.

Profesioniștii în comunicare ar trebui să acționeze ca și consilieri interni, managerii și alte persoane cheie să acționeze pentru a-i ajuta să formuleze mesaje și de a identifica actorii și grupurile cu care ar trebui să comunice.

Rolurile cheie în această fază sunt: un mesager și un dăruitor de simț; un regizor care facilitează și etapizează comunicarea între diferite grupuri de angajați și un consilier intern care ajută managerii și colaboratorii să facă față crizei de comunicare.

Profesioniștii în comunicare pot fi, de exemplu, responsabili pentru crearea și sprijinirea platformelor de comunicare, unde se postează noi cunoștințe despre criză și poate fi discutată și împărtășită cu alte persoane. Rolul cheie al profesioniștilor în comunicare este de pedagog care facilitează învățarea prin oferirea de sensuri și oferind platforme care pot îmbunătăți procese de învățare.

În urma crizei, organizațiile trebuie să participe și să răspundă la lecțiile învățate pentru a preveni sau îmbunătăți gestionarea incidentelor viitoare. Prin alinierea anumitor programe de formare sau dezvoltare cu direcții strategice privind etica și criza, prevenirea, abilitățile și competențele relevante pot fi identificate și dezvoltate.

O serie de factori, inclusiv utilizarea euristicii cognitive, atitudini implicite sau alte procese care apar sub nivelul de conștientizare, curaj moral, anumite tipuri de sisteme de compensare și cultura organizațională sau climatul au fost toate identificate drept bariere potențiale nu numai pentru luarea de decizii și acțiuni etice, ci și pentru luarea deciziilor și acțiunea crizei.

Prin urmare, învățând să identificați și depășiți o serie de factori la nivel individual, de grup sau organizațional care pot inhiba recunoașterea, evaluarea, intenția și acțiunea în raport cu situațiile etice, iar indivizii vor dezvolta, de asemenea, o bază puternică prin care să identifice aceiași factori în raport cu situațiile de criză.

Studiul actual nu a identificat doar bariere specifice pentru recunoașterea sau detectarea crizei sau semne de avertizare, dar a demonstrat și un program eficient prin care aceste procese au fost îmbunătățite, oferind un program specific care vizează nu numai îmbunătățirea recunoașterii semnelor de avertizare împotriva crizei, dar și furnizarea de instrumente specifice și abilități în evaluare și planificare de acțiuni pentru a conține gestionarea eficientă a crizei.

În gestionarea reală a crizelor este de dorit să existe, înainte de criză, un plan de management care să abordeze criza, prevenirea, gestionarea și recuperarea post-criză. Practicanții trebuie să fie pregătiți să-și dezvolte competențele și să se instruiască constant pentru a se asigura că pot gestiona criza în diferite situații când apar.

Inteligența emoțională și abilitățile de leadership sunt două probleme importante în situații de criză. De exemplu, un lider care demonstrează încredere în sine și stres este bun în abilitățile de management în timpul unei crize și îi ajută pe adepți și alte părți interesate să se simtă relaxați și încrezători că organizația lor va depăși criza. Rezolvarea problemelor este identificată ca fiind mai puțin importante decât celelalte competențe de conducere. Acest lucru se datorează faptului că prevenirea crizelor este mai bună decât utilizarea abilităților de rezolvare a problemelor în timpul unei crize care ar fi putut fi prevenită.

Cu toate acestea, acest lucru nu înseamnă că abilitățile de rezolvare a problemelor nu au importanță, ci sunt importante în tratarea unei crize atunci când apare.

Analizând în continuare articole apărute în presă (Forbes, Adevărul) trebuie să specificăm că în România anul 2020 a apărut ca în toate statele lumii o boală necruțătoare cum este COVID 19. Din această cauză au fost tulburate piețele fundamentale din lume. Din analiza articolelor din publicațiile menționate trebuie studiate efectele coronavirusului asupra economiei și măsurile luate de statele europene pentru a ajuta firmele afectate.

Efecte importante ale economiei mondiale datorate măsurilor luate pentru gestionarea crizei COVID 19: în România un efect important a fost deprecierea monedei naționale. De aceea, prin ordonanțele date s-a căutat stoparea creșterii prețurilor la utilități. Epidemia este mult mai puternică decât se credea. Turismul și transporturile au fost și ele afectate. Uniunea Europeană a stabilit un pachet comun de stimulare fiscală pentru evitarea recesiunii. Firmele și IMM-urile trebuie ajutate. Prin ordonanță s-a stabilit și amânarea impozitelor pe clădiri, terenuri și autovehicule.

O măsură foarte bună pentru stoparea răspândirii virusului a fost aceea a autoizolării populației în locuințe, majoritatea salariaților din sistemul bugetar și chiar din cel privat lucrând acasă prin telemuncă. Un fapt deosebit de important de subliniat este fenomenul digitizării documentelor, prin care utilizatorii își pot găsi informațiile de care au nevoie cu ajutorul internetului.

Într-o epocă în care importanța informației este mai mare ca oricând, lumea dobândește noi atribuții și noi dimensiuni. Instituțiile în noul context se

reconfigurează ca spațiu al informării și comunicării.

Referințe bibliografice:

Banciu, Doina; Buluță, Gheorghe; Petrescu, Victor. Biblioteca și societatea. București: Editura AGER, 2001.

Dicționarul Explicativ al Limbii Române. Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, București: Editura Univers Enciclopedic, 1996.

Articole din Baza de date EMERALD:

1. When the Nation is in crisis: libraries respond /Bibi Alajmi, Kuwait University, Kuwait City, Kuwait.
2. Business continuity planning methodology/ John Lindstrom, Soren Samuelsson and Ann Hagerfors, Lulea University of Technology, Lulea, Sweden.
3. A model to explain a business contingency process/ John Lindstrom TVM/DMK, Lulea University of Technology, Lulea, Sweden.
4. How did strategic planning help during the economic crisis?/James W. Wilson and Soren Eilertsen.
5. Testing a methodology to improve organizational learning about crisis communication by public Organizations/ Paulina Palttala and Marita Vos University of Jyva skyla , Jyva skyla , Finland.
6. Opportunities for learning from crises in projects/ Markus Hallgren and Timothy L. Wilson Umea School of Business, Umea University, Umea , Sweden.
7. Developing internal crisis communication New roles and practices of communication Professionals/ Mats Heide and Charlotte Simonsson Department of Strategic Communication, Lund University, Helsingborg, Sweden.
8. Teaching corporate crisis management through business ethics education/ Sheldene Simola Business Administration Program, Trent University, Peterborough, Canada.
9. A case for succession planning How academic libraries are responding to the need to prepare future leaders/ Quinn Galbraith and Sara D. Smith Harold B. Lee Library, Brigham Young University, Provo, Utah, USA, and Ben Walker Education Library, University of Florida, Gainesville, Florida, USA.
10. Crisis leadership competencies: the facility management sector in Thailand/Boonkiat Wisittigars and Sununta Siengthai School of

---

Management, Asian Institute of Technology, Pathumthani, Klong Luang, Thailand.

11. Crisis management for secondary education: a survey of secondary education directors in Greece/ Socrates Savelides and Athanassios Mihiotis School of Social Sciences, Hellenic Open University, Patra, Greece, and Nikitas-Spiros Koutsoukis Political Science and International Relations, University of Peloponnisos, Korinthos, Greece.
12. Crisis communication and ethics: the role of public relations/ Yan Jin, Augustine Pang and Joshua Smith.
13. A practice perspective on strategic communication The discursive legitimization of managerial decisions/ Helle Kryger Gerholm and Birte Asmus Department of Business Communication, Aarhus University, Aarhus, Denmark.
14. The role of public sector asset managers in responding to climate change Disaster and business continuity planning/ Clive M.J. Warren University of Queensland Business School, Brisbane, Australia.

COORDINATES OF ROMANIAN CONSERVATISM 1866-1922

Assistant Professor Florian Olteanu Ph.D.
University of Craiova, Faculty of Social Sciences, ISPRI Department

Abstract

Conservative Party of Romania (1880-1922) had a history highlighted by the permanent struggle with their traditional enemies, the Liberal Party. The Conservative Party has been a counter-balance force used by King Carol to ensure a democratic way of the Romanian politics. The conservatives were the followers of the alliance with the Central Powers military blocks, due their specializations and studies in the German culture countries.

Their attitude during World War I influenced their final destiny, the end of their parliamentary life at the general elections of 1922.

Key words: conservatives, Romania, 1866-1922 period, Grigore Cantacuzino, Alexandru Marghiloman

A century ago, as a result of the first legislative elections in Greater Romania, the Conservative Party disappeared from the political scene, after an existence of 42 years.

My motto for this article is:

"It will be very difficult to demonstrate how effective the Conservative Party was on the Romanian political stage during its existence, but it is very easy to notice how much the lack of this party was felt in the interwar period."

The motto of the Conservative Party was "the politics of small steps". Even though the Conservative Party was officially established in February 1880, conservative groups existed and were in permanent confrontation with the radical liberal group and in conditional cooperation with the moderate liberal group that would be absorbed into the future Conservative Party, the best-known example of moderate liberal switched to conservatives being Emanoil Manolaki Costachi Epureanu [1].

The Liberals had succeeded in grouping themselves as a party in May 1875, but very quickly, splits within this party began to appear.

In the conditions where there was wealth-based voting (census vote) until 1919, the conservatives had as their electoral base the large landowners, a part of the Romanian intelligentsia (especially the Transylvanian and the Banat, the Bukovine people who came to the Principality, later in Romania after 1877), small entrepreneurs, while the liberals had access to the liberal trades, most of the intelligentsia, merchants, entrepreneurs of medium and large industry, the latter, at an early stage [2].

Conservatives and Liberals had agreed to the removal of AI Cuza in 1866 to bring in a foreign prince, in accordance with the wishes of the Ad-Hoc Assemblies of 1857.

After the arrival of Prince Carol, the liberals wanted to force the prince's hand to get closer to France, but Germany defeated France in 1870. The conservatives had an elite who had studied in the Germanic world (Vienna, Hohenheim, Berlin), while the liberals were formed, in their majority, in the hotter neo-Latin space (Paris, Padua).

Let's not forget that the great Romanian prose writers, playwrights and poets were conservatives: Ion Creangă, Mihai Eminescu, Ion Luca Caragiale, Ioan Slavici are just a few examples. One of the great theoreticians of culture, the spirit of Junimism from Iași, alongside Petre P. Carp, Vasile Pogor, was the Transylvanian born in Craiova, Titu Maiorescu.

Above them all dominated the imposing figure of Grigore Gheorghe Cantacuzino, who for a long time was the richest Romanian in the country, owning the fabulous Palat cu Lei, where today, on Calea Victoriei, is the George Enescu Museum, because Cantacuzino's daughter-in-law, his son's wife, Maruca, after the death of her husband she married the musician George Enescu.

Grigore Cantacuzino's fortune was surpassed by Constantin Dini Michail from Craiova, whose son, Ioan C. Michail, one of the greatest Romanian philanthropists of all time ended up circling with his immense fortune in 1929-1933 the very Romanian state that during the Great Depression it ran out of cash and had to get loans from France [3].

At the time in 1871, when the liberals wanted to force the hand of Prince Carol to abdicate, Carol called Lascăr Catargi to form a conservative government that would smooth the ground for the conquest of independence. It was the most important Conservative government, followed between 1876-1888 by the great Liberal government (which won independence, gained international recognition, proclaimed the Kingdom and entered into a secret alliance with the Central Powers, which the Conservatives later maintained)

and until 1895 by another conservative government.

In 1895, the government rotation was introduced, whereby after a mandate in the Government of the PNL, a mandate in the Government of the PC followed mandatorily. Conservatives objected to too quick adherence to Western ideological and institutional imports which they called "forms without substance". Titu Maiorescu says it most openly.

Later, even the future communist leader Lucrețiu Pătrășcanu (son of the Bacău historian and journalist D D Pătrășcanu, follower of currents close to conservatism, poporanism, „sowing seeds trend”, animator of "Romanian Life") in his book "A century of social tensions 1821-1907", quoted a thought of Ion C. Brătianu who, after a long career as a revolutionary, conspirator (investigated for Felice Orsini's failed attempt against Napoleon III), politician, had said that they, the radical liberals, instead of waiting to have their clothes tailored, they rushed like chumps who had made easy money, to buy ready-made luxury clothes that didn't quite fit them.

So, the conservatism was reluctant, perhaps too reluctant to reform, and that was their downside. The Conservatives left government in March 1907 when the peasants revolted because they heard that the Conservative government would not let them jointly buy the estates that the renters had sold. The agrarian reform of Cuza in 1864, carried out by the liberals had been insufficient and the conservatives and the liberals had always postponed this reform which would only occur in 1921, with a strong promise from King Ferdinand in 1917 who had promised land and the broadening of the electoral base, obviously, animated by his circle of liberals, hostile to conservatives [4].

The liberals were the ones who, on the order of Ion C. Brătianu, minister of the interior, put the guns on the peasants in 1907, ruling until 1910. Titu Maiorescu, an important Junimist leader, led the Romanian Government in 1912 which obtained the Quadrilateral, southern Dobrogea, through the Bucharest Peace of August 1913, from the end of the Balkan wars [5].

If the First World War had not broken out, the Romanian, of course conservative solution to pacify the Balkans (still in tension today) would certainly have remained viable. With a conservative government in power, Romania asserted itself as a leader generating stability because the Great Powers, concerned with organizing themselves in the already formed military blocs, the Central Powers (Germany, Austria-Hungary, Italy), respectively the Entente (France, Great Britain, Russia) had their plans to divide the world in which the Balkans, the "gun powder barrel" did not matter much at that time.

The conservatives were filo-Germans, they wanted Romania to be on the

---

side of the Central Powers in the First World War, for fear of Russia which had not behaved as it should in 1878, when it had taken the south of Bessarabia, offering in exchange the much more modest Dobrogea, as it was expressed Mihai Eminescu in his press articles.

Romania's entry into the First World War, the war of reunification, ended with the disaster of the military occupation of Romania in 1916, in December, Romania being reduced to Moldova [6].

In March 1918, Alexandru Marghiloman assumed as a conservative leader a sacrificial government, after the Government, the Parliament and the Royal Family, as well as part of the population had retreated to Moldova.

Although victorious on the front in Mărăști, Mărășești, Oituz, Romania was affected by the outbreak of the October Revolution and the withdrawal of Russia from the war by Lenin in March 1918.

The Marghiloman government (among others, Alexandru Marghiloman's wife Eliza had married Ion C Brătianu, his biggest rival) received the acceptance that on March 27/April 9, Romania would unite with Bessarabia and the Romanian troops led by Alexandru Averescu would enter Bessarabia.

However, on May 7, 1918, in Bucharest, the conservatives had to sign the most humiliating peace that left us without Dobrogea, the crown of the Carpathians, and with a control of the Romanian economy by Germany that would have been completed in 2008.

The Parliament did not ratify the Peace of Bucharest, and by entering the war in November 1918, Romania lost its juridical effects.

The conservatives withdrew in October 1918, when Germany was already the only fighting Central Power (the Ottoman Empire, Austria-Hungary and Bulgaria laid down their arms, Italy in 1915 joined the Entente), and on November 10, 1918, Romania declared war and engaged in fighting with Germany, the Armistice of Compiegne on November 11, 1918 finding us on a war footing, therefore with the right to participate in the negotiating table as the victorious force.

On March 27/April 9, 1918, on November 15/28, 1918 and on December 1, 1918, Bessarabia, Bucovina, Banat, Crisana, Maramureș, Transylvania united with Romania, which had also regained the Quadrilater - Southern Dobroudja [7]. The change of the electoral base in 1919, the refusal of the conservatives towards the agrarian reform, the impression of public opinion of collaboration made the Conservative Party no longer enter the Parliament, its leader, Alexandru Marghiloman dying in 1925 [8].

It should be noted that the National Liberal Party knew how to orient itself

better. Ionel Brătianu propelled Alexandru Averescu as the leader of the People's Party, a party that grouped moderate liberals, moderate conservatives, a party that ensured the government several times between 1919-1922, until the PNL re-calibrated his strategy. Losing its electoral base, hated by those who since 1919 had received universal suffrage (women still could not vote), the Conservative Party which had been more reluctant to be in step with the political trend, paid the price of its political inertia and disappeared from the scene politics, because the liberals and the People's Party had the ascendancy of victory, over the conservatives last the curse of cooperation with the enemy, with the occupier.

The Conservative Party left from 1922 to 1941 an empty seat on the political scene. Take Ionescu, the leader of the Democratic Conservative Party allied with Iuliu Maniu, the leader of the Romanian National Party from Transylvania. The Romanian National Party united in October 1926 with Ion Mihalache's Peasant Party to form the National Peasant Party, which had a moderate left-wing political line, to the displeasure of the conservatives, making the PNL, which itself had a moderately left-wing orientation, occupy the right side of the political spectrum.

The disappearance of the Conservative Party left a gap that was taken advantage of by the Communist Party of Romania (founded in 1921, outlawed in 1924, operating illegally for 20 years), the Legionary Movement (founded in 1927, outlawed in 1933, occupying of 3rd place in the 1937 elections, after an electoral cartel signed with PNT). Against the backdrop of the Great Depression (1929-1933) [9].

So, to return to the current political context, a century after the disappearance of the conservatives as a political party, today, PSD and PNL make a role-play- a kind of Averescan party (with General Ciucă as prime minister). However, it is worth noting that the classic Romanian conservative tradition is polluted with extremist nuances reminiscent of fascism and legionnaires, especially since in Italy and Germany, under the guise of sovereignty and anti-immigration policy, the nuances of right-wing extremism have been revived.

Romania cannot afford an anti-European discourse, there are almost 10 million Romanians who would be seriously affected by a possible exit of Romania from the EU, and a massive return would bring unemployment to 25-30%. A new conservative party, at the level of the one before 1922, attached to national but also European values, which does not allow itself to be seduced by the siren songs of European extremism, could contribute to a stable equilibrium

---

on the Romanian political scene.

I am among those who believe that the EU needs reforms, that the European institutions must take more into account the opinion of the member states, but the reform of the EU must not destroy it, as they used to say in medicine: "the operation was successful, the patient is dead".

References:

1. Ioan Scurtu, *Viața politică din România 1918–1944*, Editura Albatros, 1982, p.42.
2. Anastasie Iordache, *Originile și constituirea Partidului Conservator din România*, Editura Paideia, 1999, p. 12-14.
3. Nicolae C. Nicolescu, Enciclopedia șefilor de guvern ai României (1862-2006), *București: Editura Meronia*, 2006, p. 90–92.
4. Daniel Chirot, Charles Ragin, *The Market, Tradition and Peasant Rebellion: The Case of Romania in 1907*, in „*American Sociological Review*”, Vol. 40, No. 4 , Aug., 1975, p. 428-444.
5. Emil Diaconescu, *România și Marile Puteri, după Congresul de la Berlin până la 1914*, Iași, 1937, p. 14-15.
6. Stelian Neagoe, *Oameni politici români*, Editura Machiavelli, București, 2007, p. 441-446
7. Constantin Argetoianu, *Memorii. Pentru cei de mâine: amintiri din vremea celor de ieri. Volumele 03-05, Partea a V-a: 1916 - 1918*, Ediție și indice de Stelian Neagoe, Editura Machiavelli, București, 2008.
8. <https://unibuc.ro/eBooks/istorie/istorie1918-1940/4-5note.htm>, retrieved on October 20, 2022.
9. Ioan, Scurtu, *Petre Otu*, Istoria românilor, Vol. XIII - România Întregită (1918-1940), *Editura enciclopedică, București*, 2003, p. 23-29.

TENDINȚE ÎN MARKETINGUL DE BIBLIOTECĂ ÎN PROMOVAREA PRODUSELOR ȘI SERVICIILOR DIN BIBLIOTECI

Maria Andreia Fanea
Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” București
faneaandreea@yahoo.com

Instituție culturală cu o tradiție care însumează mii de ani, rolul bibliotecii crește în societatea începutului de mileniu, deși posibilitățile educației permanente ale oamenilor s-au diversificat, prin apariția unor noi medii, care folosesc multiple instrumente moderne de comunicare. Delimitarea în raporturile cu celelalte instituții și mijloace cultural-educative, valorificarea principalului atribut al său, de conservare și transmitere în timp a documentelor grafice și audio-vizuale, în forma lor primară sunt impuse bibliotecii de dinamica realităților socio-culturale în perioada pe care o parcurgem.

Suntem confrunțați cu realități socio-culturale și psiho-sociale, care ne impun o delimitare clară a raporturilor cu colectivitatea, o adaptare a demersului nostru, prin diversificarea serviciilor, nu numai culturale, ci mai ales informaționale, avându-se în vedere faptul că de la înființarea ei, biblioteca este prin excelență deținătoarea documentelor primare. Aceasta o particularizează în contextul altor instituții culturale și sisteme informaționale. Biblioteca este un organism dinamic, social, influențat de colectivitatea în mijlocul căreia își desfășoară activitatea. Ponderea acestui raport este structurată de valențele de ordin economic, social, cultural, de care dispune colectivitatea, delimitată teritorial, sau societatea, în general, la un moment dat. Aceste constante, aceste variabile se materializează în relația bibliotecă-utilizator sau în relația dintre carte (document) și utilizator. Astfel, este tot mai evidentă necesitatea unei activități de grupare și de structurare a întregului potențial informațional al comunității în care se află.

Conform definiției din DEX, marketingul este o „disciplină și activitate comercială care pornește de la cunoașterea curentă și în perspectivă a nevoilor cumpărătorilor, spre a satisface operativ aceste nevoi”. O politică de marketing coerentă include în esența sa analize asupra produsului supus discuției, a

prețului său, precum și modalitatea de distribuție, anticipată printr-o testare eficientă promoțională. Ea este transpusă în practică într-un program determinat în timp, care evidențiază anumite aspecte: dorința inițiatorului programului, obiectivele propuse și eşalonarea lor, indicarea responsabilităților, a resurselor umane și financiare la nivel global sau sectorial.

Biblioteca este o instituție care colecționează cărți, periodice, alte tipuri de documente grafice și audio vizuale, pentru a le pune în mod organizat la dispoziția utilizatorilor, marea lor majoritate fiind membri ai colectivității în care trăiesc. Ea este o importantă instituție social-culturală. Prin comunitate înțelegem nu numai totalitatea membrilor unei localități sau a unui alt teritoriu delimitat administrativ, ci și un grup de oameni cu interese, credințe sau norme de viață comune.

Prin cultură percepem „totalitatea valorilor materiale și spirituale create de omenire în procesul practicii social-istorice, precum și a instituțiilor necesare pentru crearea și comunicarea acestor valori” (DEX, p. 248).

Biblioteca a fost pusă în situația de a lua decizii, multe cu caracter independent, care să conducă la optimizarea serviciilor oferite utilizatorilor. Pentru a lua astfel de decizii ar trebui în primul rând elaborat un sistem propriu de marketing. Acesta trebuie conceput clar, concis, simplu, având un înaintat grad de flexibilitate și readaptabilitate, cu valențe prospective, anticipative și care impune o strategie pentru îmbunătățirea lecturii și a activității culturale prin intermediul cărții. Acesta vizează următoarele: -o completare curentă și retrospectivă a colecțiilor în funcție de cunoștințele, opiniile și interesele utilizatorilor;

-organizarea, conservarea și valorificarea acestor colecții prin punerea la dispoziția celor interesați a întregii baze informative și documentare de care dispune biblioteca;

-ridicarea calității serviciilor oferite utilizatorilor în scopul atragerii la lectură a unui segment important al colectivității.

Acestea se intercondiționează și se influențează reciproc și în activitatea bibliotecară.

Ținând cont de toate acestea, au fost concepute și structurate serviciile culturale pentru colectivitate în:

-servicii de bază – care includ împrumutul de publicații, activitățile de promovare a cărții, expoziții, întâlniri cu cititorii, lansări de carte.

-servicii auxiliare – includ achiziția și prelucrarea publicațiilor, informarea bibliografică și documentară, cercetarea moștenirii culturale.

-servicii suplimentare – includ cercuri și cenacluri literare, concursuri,

servicii cu caracter administrativ, serviciile funcționale de conservare, copiere, calculatoare. Eficiența acestor servicii depinde de calitatea umană a personalului, de pregătirea profesională a acestuia.

De fapt, aici regăsim activitatea de marketing în actul managerial decisiv pentru buna funcționare a bibliotecii ca instituție, primordială în cultura și civilizația unei națiuni.

Biblioteca trebuie să se preocupe de asemenea de îmbunătățirea colecțiilor sale, prin noi purtători de informație (multimedia, în special) și să asigure accesul utilizatorilor la aceștia. Ea este solicitată să producă sau să stocheze o cantitate mereu mai mare de informații (globale, parțiale sau individualizate), să medieze prin personalul său între acestea și utilizatori, să-și ajute beneficiarii în activitatea intelectuală propusă.

Numai așa, biblioteca își îndeplinește funcția socială, culturală, definindu-și un loc propriu și bine structurat atât în cadrul instituționalizat al comunității în care-și desfășoară activitatea, cât și în ansamblul cultural, educațional, informațional, la nivel local și național.

Fiecare categorie de biblioteci are o importanță socială poate nu îndeajuns și de toată lumea înțeleasă. Biblioteca publică pentru că poate forma cetățeanul de mâine și poate atrage utilizatori de vârste și profesii diferite; biblioteca școlară pentru că acționează complementar față de învățământ. Biblioteca universitară are și ea această funcție, dar, în plus, este unul din spațiile în care se formează viitoarea clasă intelectuală și politică.

Deoarece în bibliotecile universitare trebuie să se formeze specialiștii care vor activa în viața economică, științifică și culturală este esențial ca acestea să le poată oferi o informație de calitate și cât mai nouă, mai completă și mai valoroasă. Pe de altă parte, bibliotecile universitare trebuie să ofere și accesul la surse de informare din afara lor, posibilitatea comunicării și informării la nivel național și internațional.

În bibliotecile universitare sunt foarte importante publicațiile seriale de specialitate pentru fiecare domeniu. Acestea fac să circule informația cea mai recentă, de care au nevoie atât specialiștii în curs de pregătire, cât și cadrele didactice și alți specialiști.

Cel mai important efect al informatizării unei biblioteci asupra utilizatorilor este posibilitatea oferită acestora de a consulta bazele de date ale altor biblioteci, unele aflate la sute de mii de kilometri distanță. În acest mod un utilizator poate obține informarea asupra documentelor existente în alte biblioteci; localizarea unui document de interes și rezervarea acestuia pentru un eventual împrumut; consultarea unor documente și informații disponibile pe

medii electronice în alte sisteme de informare și documentare și preluarea din alte sisteme a unor înregistrări bibliografice de interes și transferarea lor în calculatorul propriu.

Astfel pentru lucrarea *Tendențe în marketingul de bibliotecă în promovarea produselor și serviciilor din biblioteci* am excerptat articole online din baza de date Emerald.

Bibliotecarii din bibliotecile universitare nu mai pot sta în turnurile lor de fildeș în așteptarea clienților, studenți și profesori, pentru a-și folosi bibliotecile. Competiția este mai mare pentru că nu mai suntem singurul joc de servicii de informații din oraș.

Bibliotecile universitare trebuie să folosească strategiile de marketing care să fie propuse conducerii bibliotecii pentru a avea servicii și produse care merită finanțate. Aceasta este mai ales adevărat atunci când vine vorba de convingerea studenților pentru a utiliza resursele bibliotecii în loc de motoarele de căutare și alte informații ușor accesibile pe internet.

Bibliotecile universitare au o multitudine de talente disponibile în cadrul propriilor lor instituții. Necesită doar descompunerea silozurilor tradiționale și solicitarea colaborării studenților și a personalului. Pe măsură ce utilizarea bibliotecii se schimbă în noul peisaj de învățare, fiecare bibliotecă poate beneficia de crearea și implementarea unui plan anual de marketing. Unele dintre conceptele de marketing de bază pot fi utile pentru a ajuta bibliotecile să se adapteze studenților din următoarea generație.

Cele mai bune practici pot include:

- monitorizarea satisfacției clienților prin feedback-ul sistematic al cercetării;

- folosirea cercetării calitative și cantitative pentru a descoperi nevoile utilizatorilor;

- testarea constantă a noilor produse și adoptarea celor mai potențiale;

- definirea unei viziuni care are un avantaj competitiv și a o face publică personalului bibliotecii și întregii instituții;

- identificarea segmentelor cheie în rândul învățării care pot include profesori și personal, precum și studenți;

- folosirea instrumentelor de promovare disponibile, cum ar fi Facebook, Twitter, publicitate vocală din partea studenților, profesorilor și personalului;

- sărbătorirea instituției de învățământ atunci când biblioteca este în măsură să ajute ca instituția să-și atingă scopul;

- promovarea serviciilor și resurselor bibliotecii cu ajutorul celor mai importanți utilizatori - studenții; și

-utilizarea problemelor și scenariilor din viața reală pentru a încuraja dezvoltarea abilităților de alfabetizare a informațiilor.

Multe conferințe abundă cu expozanți reprezentând baze de date, editori de jurnale, servicii de agregator de informații / furnizori și furnizori de produse cu acces deschis.

Exemple includ Emerald, Proquest, EbscoHost și ScienceDirect. Ei folosesc o varietate de strategii pentru a atrage oamenii pe standurile lor și pentru a-i interesa de produsele și serviciile lor. Acestea oferă obiecte promoționale (stilouri, mouse-pad-uri, dulciuri, bile de stres, pungi și plăcuțe de notă), precum și premii precum tablete sau abonament gratuit limitat la produsele și serviciile lor. Astfel, avem în vedere numeroase oportunități interesante pe care le avem de fapt pentru adaptare, și anume comercializarea produselor / serviciilor de informare și pentru a apela la nevoile consumatorilor să fie „răsplățiți” într-un fel. Prin urmare, această contribuție a promovării de servicii va viza următoarele:

- o selecție despre strategiile promoționale raportate în bibliotecă și literatura științifică informațională (LIS);

- o reflecție succintă asupra a ceea ce se poate învăța din studiile comportamentului informațional;

- o scurtă reflecție asupra părților interesate care trebuie vizate în strategiile de promovare, inclusiv mediul bibliotecii; și

- sugestii privind abordarea lumii de viață a consumatorilor de informații din strategii promoționale cu referire la latura serioasă (muncă, studii, cercetare) și divertisment (spectacole cultural-educative cu lansări de carte, întâlniri cu scriitori și cercetători din alte domenii, muzică).

De asemenea, trebuie raportate cercetările din domeniul marketingului și promovării de cărți pentru a genera informații despre abordările din bibliotecile universitare la comercializarea de noi servicii.

Cărțile electronice reprezintă o provocare interesantă pentru bibliotecile universitare și există mai multe probleme cu privire la modul de gestionare a introducerii și dezvoltării colecțiilor și serviciilor acestora. În acest caz se poate aduce o contribuție de noi cunoștințe și practică în serviciile de cărți electronice din bibliotecile universitare prin concentrarea specifică asupra activităților, abordărilor și percepțiilor asociate cu promovarea și comercializarea colecțiilor de cărți electronice. S-a constatat că acestea contribuie la cunoștințe cu privire la gestionarea serviciilor de cărți electronice, dar contribuie și la cercetarea empirică limitată în marketing și promovarea serviciilor bibliotecii universitare pentru utilizatorii lor. În acest moment, multe biblioteci universitare sunt doar

---

în măsură să pună la dispoziție o listă limitată de cărți electronice și depind foarte mult de deciziile editorului cu privire la disponibilitatea și acordurile de licențiere pentru cărțile electronice.

De-a lungul anilor au existat diverse cărți și articole care îndeamnă bibliotecile să adopte o poziție proactivă în ceea ce privește comercializarea și promovarea serviciilor lor.

S-au făcut unele cercetări semnificative asupra naturii consumatorului de informații digitale și alte articole care comentează subiecte precum promovarea serviciilor de bibliotecă într-o lume Google și serviciile de bibliotecă de marketing pentru generația tânără. Alți comentatori au discutat mai pe larg despre comercializarea serviciilor bibliotecii universitare și există un corp de cercetare și comentarii privind promovarea și comercializarea și prin intermediul site-ului web al bibliotecii.

Cercetarea empirică în domeniul marketingului și promovării în biblioteci este limitată. Se pare că fluxul de cercetare bine stabilit asupra comportamentului informațional nu este completat de un nivel similar de interes pentru modul în care bibliotecile și profesioniștii informației sunt și pot folosi comunicarea eficient pentru a influența un astfel de comportament.

Cărțile electronice au un rol cheie în viitorul bibliotecilor universitare și abordările privind comercializarea și promovarea cărților electronice, iar serviciile asociate pe care le oferă bibliotecile pot oferi informații despre abordarea adoptată de ele pentru a stabili și promova rolul într-o eră digitală.

Majoritatea articolelor academice privind marketingul și promovarea în bibliotecile universitare nu raportează nicio cercetare empirică asupra practicilor bibliotecii, ci comunică mai degrabă principiile marketingului și îndeamnă profesioniștii din bibliotecă să adopte o abordare proactivă și organizată a marketingului.

Cea mai semnificativă constatare care rezultă din această cercetare este dihotomia dintre strategie și practică. Niciuna dintre biblioteci nu adoptă o abordare strategică de marketing sau promovare a cărților electronice.

Instrumentele cel mai des folosite au făcut parte din practica bibliotecii și includeau site-ul web al bibliotecii, sesiuni de alfabetizare a informațiilor, sesiuni de inducție și OPAC.

Biblioteca virtuală permite crearea unui mediu informațional electronic coerent, prin interconectarea instituțiilor (biblioteci, muzee, centre de informare și documentare) care au ca atribuții asigurarea informării și documentării pentru diverse categorii de beneficiari, dar și a altor tipuri de instituții deținătoare de fonduri. Aceasta presupune însă și crearea fondurilor

electronice la nivelul fiecărei instituții și interconectarea acestora prin internet. Pentru a dispune de o bibliotecă virtuală semnificativă, numărul bazelor de date bibliografice, factice și full-text în acces direct trebuie să fie cât mai mare. Conceptul „biblioteci virtuale”, aplicat în practică creează noi dimensiuni informaționale, atât pentru sisteme de informare și documentare, cât și pentru utilizatori. Totalitatea produselor și serviciilor oferite utilizatorilor trebuie să țină seama, într-o manieră sau alta, de conceptul „biblioteci virtuale”. În prezent, noțiunea de bibliotecă virtuală și chiar bibliotecă electronică începe să fie utilizată pentru un alt concept: colecție e-book.

Denumirea de e-book este atribuită oricărui document digital care poate fi accesat pe un calculator. De fapt, documentele clasice și electronice sunt transformate într-o structură care permite accesul utilizatorilor folosind diverse criterii. Colecțiile e-book sunt numite din ce în ce mai des „bibliotecă virtuală”. Aceasta este o noțiune hibrid încă. Probabil se va găsi o altă formulă care să diferențieze noul concept de o interpretare deja consacrată.

Din punctul de vedere al utilizatorilor colecțiile de e-book oferă: reducerea distanței și a numărului de verigi intermediare între consumatorul de informație și producător; accesul la informația electronică prin diverse criterii, dorite de utilizator; cercetarea, în timpul lecturii, a unui dicționar sau crearea unor note personale și asigurarea accesului la informație coerentă și consistentă a populației din medii rurale, al cetățenilor defavorizați economic sau medical.

Impactul noilor concepte e-book asupra deținătorilor de documente este tot atât de serios ca și în cazul utilizatorilor. Se pot întrevădea o serie de avantaje, dar este nevoie de o analiză amănunțită și identificarea tuturor implicațiilor: evitarea paralelismului în crearea fondurilor de date electronice; circulația informației electronice între diferite rețele de biblioteci; reducerea construcțiilor afectate depozitelor și evident a costurilor aferente; reducerea semnificativă a spațiilor de lectură prin eliminarea totală sau parțială a publicațiilor cu acces liber la raft; distribuția mai judicioasă a personalului de bibliotecă prin reducerea sau eliminarea unor funcții destinate urmării sau servirii publicațiilor; reducerea cheltuielilor pentru rezervarea colecțiilor și îmbunătățirea monitorizării și statisticilor privind achizițiile de publicații și documente electronice.

Au început să apară în marile biblioteci preocupările pentru noile tehnologii ale documentelor, așa cum, în 1981, Library of Congress lansa proiectul pilot pentru utilizarea CD-ROM-urilor în biblioteci.

British Library a lansat un proiect de prezentare și acces la documentele digitale pe care le colectează și conservă. Proiectul DSL (Digital Library

---

System) a creat un sistem de metabaze de date, care își propune să citească documentele, indiferent de modul în care au fost create. Tot în cadrul programului se încearcă să se rezolve problema alcătuirii unui viitor depozit legal al publicațiilor digitale, încă nerealizat în Europa.

Referințe bibliografice:

Banciu, Doina; Buluță, Gheorghe; Petrescu, Victor. Biblioteca și societatea. București: Editura AGER, 2001.

Dicționarul Explicativ al Limbii Române. Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, București: Editura Univers Enciclopedic, 1996.

Articole din Baza de date EMERALD:

1. *Marketing and promotion of e-books in academic libraries/* Magdalini Vasileiou and Jennifer Rowley
2. *Library and marketing class collaborate to create next generation learning landscapel* Sabra Brock and Sara Tabaei
3. *A roadshow of library resources: familiarize students with what you have/* K

IN MEMORIAM

GEORGE ANCA

12 aprilie 1944 - 26 februarie 2020

2.

AMINTIRI DIN STUDENȚIE

Profesor Ioniță (Husar) Sorina
Universitatea Valahia, Târgoviște

Am aflat de curând cu stupoare că d-l Profesor Dr. George Anca nu mai este printre noi. Am spus: *Dumnezeu să-l odihnească în pace!* Și gândul m-a purtat înapoi, în timp, pe vremea când eram studenta dumnealui...

Cursurile de literatură universală și comparată erau o plăcere pentru noi și ascultam fascinați prelegerile Profesorului, presărate cu zâmbete, povestiri din călătoriile dumnealui și priviri blânde, dar ferme. Nu lipsea niciodată, deși era navetist și poate de aceea nici noi, studenții, nu îndrăzneau să absentăm de la curs. Pe deasupra, era un om foarte înțelegător; nu se supăra niciodată pe noi când mai întârziam sau nu eram atenți, situație care nu dura prea mult, pentru că era imposibil să nu te atragă inflexiunile vocii, conținutul interesant al expunerii sau modul politicos de a ni se adresa. Era un Profesor atipic; nu sancționa studentul prin note mici, nu prea îl interesa prezența la curs, vorbea cu același patos și unui amfiteatru plin, dar și unui singur student și își găsea întotdeauna timp să-ți răspundă la întrebări, chiar dacă acestea nu aveau legătură cu literatura comparată.

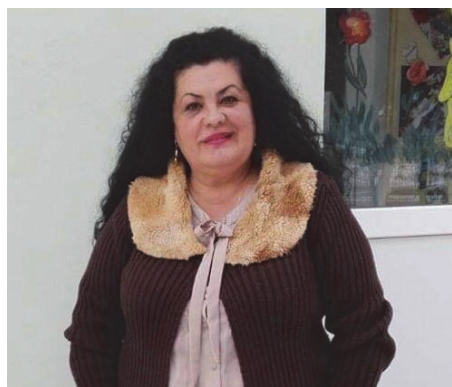
Într-o bună zi, când noi, cu sufletul la gură, așteptam examenul, în anul al III-lea, d-l Profesor a intrat grăbit, ne-a salutat jovial și a cerut o cretă. Nu aveam, pentru că ne-am gândit că ne va dicta subiectele. Greșit! Am făcut rost de una și l-am urmărit cu privirea când s-a îndreptat spre tablă (era în 2003), a scris citeț aceste cuvinte: *SUNT LACRIMAE RERUM...* și s-a așezat la catedră răsfoind un ziar, nu înainte de a ne ura *Baftă!* Eram total debusolați; învățasem foarte mult pentru examen și nu ne așteptam la asta. Dar așa era dumnealui: imprevizibil. Noi, în bănci, încă așteptam subiectele și, eventual, unele lămuriri, dar de unde! Tăcere. Se auzeau respirațiile noastre, dar nimeni nu scria nimic, pentru că nu prea înțelegeam ce dorește de la noi. După aproximativ 30 minute, m-am apucat de scris, doar nu era să-l dezamăgesc pe d-l Profesor. Pe atunci nu știam că este vorba despre exclamația lui Enea, care vede în Cartagina un șir de tablouri din războiul troian (Vergiliu, *Eneida*, I, 462.) Dar am început să comentez aceste cuvinte din latină, care, traduse, ar însemna *Ai de ce vărsa lacrimi (pentru lucrurile pe care le vezi)*. D-l Profesor a fost încântat de răspunsul meu, astfel încât l-a însemnat într-o carte: TRIVIUM, 1/2004,

A.I.M.E. București, Academia Internațională *Mihai Eminescu*, editor: dr. George Anca.

Iată un fragment din răspunsul meu de atunci: *Cugetarea a învins furtunile, oricât de pustiitoare ale timpului și este interesantă de tradus și astăzi. Să descoperim sensul adânc al lucrurilor pentru care merită să vărsăm lacrimi din ferestrele sufletelor (ochii), larg deschise în fața adevărului, iubirii și artei. Lacrimile lucrurilor ne picură în suflet tristețe, dar nu ne fac mai buni, mai toleranți, mai sensibili. Să exersăm acel juriu, conștiința noastră, în fața căruia întrebările trebuie să cadă perpendicular pe ceea ce ne doare, fără nici un anestezic. Răspunsurile pot fi reci ca gheața, dar tocmai de aici începe **călirea**.*

Și lucrurile plâng, dar și oamenii, mai ales, când pierd un asemenea om erudit, cu iubire de semeni, de viață, encicloped, dar modest, un Profesor adevărat.

Noi, foștii studenți, nu îl vom uita niciodată și vom transmite mai departe învățăturile dumnealui! Dumnezeu să-l ierte!

**Profesor Ioniță (Husar) Sorina,
Târgoviște, Dâmbovița**

Universitatea Valahia, Târgoviște

Educatie:

Master Departamentul Litere: *Limbă, cultură și civilizație română în context european*

Master: *Management și politici în educație,*

Facultatea de Științe Economice:

Facultatea de Litere-Teologie Ortodoxă, Colegiul
Universitar Pedagogic- Educație muzicală

GEORGE ANCA - PRIN OCHII UNUI STUDENT DEVENIT PROFESSOR

Prof. Claudia Georgescu

Liceul Tehnologic Mecanic, Municipiul Câmpina, județul Prahova

2006 a fost anul in care Dumnezeu sau destinul m-a pus la grea încercare, am descoperit, într-o zi oarecare, că alesul inimii mele s-a folosit de ceea ce numim dragoste și a pornit într-o căsătorie cu mine cu o minciună. Am plâns, am urlat, am căutat răspunsuri, dar nu am găsit decât tot dragoste, a lui mai puternică pe zi ce trecea, și puterea mea de sacrificiu, care au durat încă 6 ani.

Pe fondul acestor frământări am găsit o oază de liniște, orele domnului profesor George Anca, ore de literatură română și comparată, care se țineau in zilele de sâmbătă și duminică, la Facultatea de Teologie - Litere, Universitatea Valahia, din Târgoviște. Țin să precizez că nu existau microbuze decât la anumite ore, cu toate acestea, stăteam la ocazie, fie pe ploaie, vânt sau ninsoare, dar nu am avut nicio absență de la cursul dumnealui, iar prezența grupei noastre era cam de 80-90%.

Domnul profesor era un fenomen, un poliglot, un profesionist, o prezență caldă cu ochi blânzi și dornici de cunoaștere și de a ne cunoaște, mai întâi ca oameni, apoi ca studenți, cu părul nins de trecerea anilor, cu glasul ușor răgușit, dar duos in același timp, reusea să capteze atenția auditorului prin lecția care semăna, cu o poveste, de fiecare dată alta. Fiecare poveste avea un sfârșit, unul inedit, pentru că noi, studenții, găseam propriul nostru final.

Cele mai bune comentarii le aduna in revista TRIVIUM.

Intr-o oră de curs mi-a spus că sunt talentată și că forța mea sta in puterea unui zâmbet, așa mi-a scris mai apoi, când ne-a adus revista in care am publicat o paralelă între SACONTALA și CĂLIN (FILE DIN POVESTE) și comentariile finale ale studenților la opere despre care discutam la curs.

Imi plăcea nespun când se așeza lângă banca mea, stăteaam intotdeauna in prima bancă, și povestea cu patos despre Eminescu, despre Eliade și despre India. Ne vorbea despre dragoste cum că dragostea dintre doi oameni atinge cerul, traversează valorile morale, ține piept valorilor imorale yin și yang, colecționez agendele, am păstrat tot ce mi-a placut din cursurile de la facultate, de la master, de la toate cursurile, ca învățător, apoi ca profesor, la care am participat.

2019 – într-o zi de noiembrie discutam cu ale mele colege de catedră și le-am propus sa invitam un scriitor la Cercul Profesorilor de Limba Română, ce a avut loc pe 3 decembrie 2019, la Liceul Tehnologic Mecanic, Municipiul Câmpina, județul Prahova. Am primit adresa de email de la fiica unui alt profesor drag mie, tot din facultate și i-am scris domnului profesor George Anca, câteva rânduri timide, prin care il invitam la activitatea noastră. Mi-a răspuns in aceeași zi, afirmativ, bucuros de invitație. Nu știu daca si-a mai adus aminte de mine, cert este că ne-a onorat cu prezența, a venit cu TRENUL, cu o oră înainte de inceperea activității, ceea ce mi s-a părut fantastic, in lumea aceasta plină de oameni care stiu doar să profite, într-un sens sau altul de celălalt, mi-a facut cadou 10 cărți pe care le-am donat bibliotecii liceului, ca să-l fac cunoscut printre colegii mei și printre alti doritori de literatură postmodernistă, SĂ MĂ MÂNDRESC că a fost profesorul MEU.

M-a recunoscut, m-a imbrățișat, am vorbit mult, a participat la toată activitatea și m-a emoționat modul in care și-a deschis discursul : A CITIT TOT ce am scris eu in revista TRIVIUM, toate gândurile mele din vremea studenției. Evident, și-a prezentat unele dintre creații, fapt ce adus admirația doamnei inspectoare Marian Cristina Ionescu și a colegilor profesori din alte 15 instituții de învățământ de pe Valea Prahovei.

Mesajul pe care l-am primit in legătură cu decesul domnului profesor m-a cutremurat, pentru că ultima întâlnire cu acesta a fost una optimisă, in fața profesorului Georgescu Claudia s-a aflat scriitorul George Anca, un domn prezentabil, luminos si sănătos, pentru vârsta destul de inaintată pe care o purta pe umerii doar ușor aplecați. Domnul profesor spunea că timpul omului este limitat, așa că e necesar să-l petrecem cu cine merită, presupun că timpul aici, pe pământ, nu a fost necesar, dacă cine a meritat a plecat spre eternitate.

GHEORGHE ANCA

Albu Emilia- Liceul Tehnologic "Iordache Golescu"

Gheorghe Anca, prestigiosul scriitor s-a născut în satul Ruda (com. Budești), ca fiu al lui Ion și al Elisavetei. A studiat la Școala Gimnazială și la Liceul din Găești. A absolvit Facultatea de Filologie a Universității București și a devenit doctor, la aceeași universitate, cu studiul „Baudelaire și poezii români/Correspondențe ale spiritului poetic” (1974).

A urmat cursuri postuniversitare la Universitatea din Roma – limba și literatura italiană și la Universitatea din Delhi – limba și literatura sanscrită. George Anca a publicat peste șaiszeci de volume, abordând cele mai diverse genuri și specii literare: de la poezie, romane și eseuri, la scenarii de filme dar a avut și activitate prodigioasă ca manager al Bibliotecii Centrale a Institutului Politehnic București (1984-1987), al Bibliotecii Pedagogice Naționale „I. C. Petrescu” (din 1988). Deasemenea a fost profesor asociat, Universitatea din Oradea și conferențiar la Universitatea „Valahia” din Târgoviște unde l-am și cunoscut, având onorarea de a-l avea ca profesor.

Cadru didactic universitar cu o vastă cultură te impresiona încă de la primul curs prin pasiunea cu care vorbea. Era imposibil ascultându-l să nu încerci să aprofundezi subiectul dezbătut la curs. Pasiunea cu care vorbea despre cultura și civilizația indiană, materialele alese pentru a ne fi prezentate m-au determinat să fiu atrasă de cultura indiană. Astfel am început cu ajutorul domnului să citesc opera care mi-au deschis noi orizonturi despre această cultură și civilizație.

Lecturile din aceea perioada a studenției m-au ajutat și în activitatea mea de cadru didactic. Nu stiu dacă reușesc să insuflu elevilor mei dragostea pentru cultura și civilizația indiană, așa cum a făcut domnul profesor cu noi, dar categoric toți vor percepe lumea indiană din romanele studiate la clasă prin lumina scrierilor domnului, Gheorghe Anca.

Prin ceea ce a fost ca om și cadru didactic universitar, domnul Gheorghe Anca va rămâne veșnic în mințile și sufletele noastre, iar prin ceea ce noi transmitem mai departe, va dainui veșnic.

Articolul își propune să îl prezinte pe domnul Gheorghe Anca, din perspectiva studentului impresionat de daruirea acestuia. Perspectiva este personală și îl prezintă așa cum l-am perceput eu ca studentă și cum activitatea

dumnealui m-a influențat atât ca om cât și ca viitor cadru didactic.

Albu Emilia- profesor de limba și literatura română la Liceul Tehnologic "Iordache Golescu" Născută la 25 octombrie 1981 în localitatea Târgoviște, județul Dâmbovița. Am urmat cursurile Liceului Teoretic "Ion Heliade Rădulescu", profil filologie. În 2005 am absolvit cursurile Facultății de Teologie-Litere, din cadrul Universității "Valahia" Târgoviște, iar în 2007 am obținut diploma de master *Limba, cultură și civilizație românească în context european* din cadrul Facultății de Științe Umamiste, Universitatea "Valahia" Târgoviște. Domenii de interes: literatura, didactica predării limbii și literaturii române
Email: tomescu_emilia@yahoo.com

IN MEMORIAM PROFESORUL GEORGE ANCA

Anușa Sorescu

*Se duc profesorii... Se duc,
Ei urcă-n cer... cu tot cu scară,
Lăsând în urma lor o rană,
Care-a durut... și-o să mai doară.*
(V. Cobzac)

Nimeni dintre cei care l-au cunoscut, ca și dintre cei ce i-au fost aproape în feluritele ceasuri ale vieții, nu poate crede că profesorul **George Anca** a plecat dintre noi în altă parte decât într-o bibliotecă sau într-o sală mai mare de curs.

Pentru că, pentru noi toți cei care l-am cunoscut, fragila ființă pământească a domnului profesor **George Anca** s-a identificat în memoria noastră afectivă cu imaginea cărții ținute ore în șir în mâini, cu aplecarea fără margini în timp peste vrafuri și rafturi de cărți, dar și cu chipul concentrat nu la discursul din sală, ci la idee, al profesorului urmărit de zeci de ochi și adnotat, cu priceperea începătorilor, în caiete, de zeci de mâini timide de studenți.

Domnul profesor **George Anca** a plecat să-i întâlnească pe toți înaintașii noștri dascăli de litere care au făcut fală filologiei din România ultimului secol. Nume și umbre pentru cei care, ieri și astăzi, le urmărim profesia și pasiunea, prin opere, avându-l ca ultim sosit pe **profesorul Anca**. Ei au clădit cultura clasică în România, au făcut-o „mare“ din punct de vedere spiritual, dar și moral. Profesorul care acum se odihnește întru eternitate ne-a dat un ultim, greu repetabil, îndrăznesc să spun irepetabil exemplu.

A fost, înainte de toate, pentru mine și pentru toți cei care l-am cunoscut ca discipoli, fie și indirect, Profesorul cu majusculă, Dascălul prin excelență. Când aveai oră cu domnul **George Anca**, intrai temător în sală și rămâneai pironit în bancă. Nu aveai curajul să deschizi, de acolo, gura, să-ți dai cu părerea, să arunci vorba la întâmplare. Când domnul **Anca** închidea ușa sălii și, cu pași mășurați, niciodată vreunul în plus, termina drumul spre mijlocul încăperii, știai că avea să înceapă, într-un minut, un alt drum, printre imperiile mileniilor, într-o magică lume a faptelor și gândurilor deslușite în texte sau dincolo de ele.

Cuvintele profesorului, la fel de măsurate în puținătatea și concentrarea lor ca și propriii pași – și nu numai cei de la ușă la catedră! –, te țintuiau în neștiința ta, îți luminau neînțelegerea, te chemau să le urmezi, dar te și îmbiau să citești mult, din ce în ce mai mult, ca să le deslușești resorturile și rosturile adânci. Rostite de la catedră, dar și din fața tablei, cuvintele profesorului **Anca** erau însoțite de formidabila lui privire, atât de pătrunzătoare (dar și incredibil de calmă), încât primul gând care, ca umil student în câmpul filologiei, când urma să dai profesorului răspunsul la întrebare, îți încolțea în mintea înspăimântată de propriul ei gol era, firește, nespus, urmatorul: „*Doamne, oare ce-am gresit? Ce prostie am zis?*“.

Atunci intervenea miracolul. Ca un adevărat, unic profesor, domnul Anca se uita încă o dată la tine. Dar privirea lui nu te mai sfredelea, ci te încuraja să ieși din hățișurile ideilor tale, și puține, și nesigure, cu care încercai să faci față unui dialog prea inegal. Acea privire pătrunzătoare făcea parte din ființa spirituală cea mai lăuntrică a profesorului Anca, era singura ei expresie exterioară. Dacă o primeai, la rândul tău, în suflet, puteai fi sigur că drumul tău de începător, în meserie și în viață, nu avea cum să mai fie singur. Ascultând sfaturile, urmând pas cu pas îndemnurile, dar și interdicțiile pe care profesorul, ca un antrenor al minții, ti le punea în față, dacă voiai să pașești apoi singur pe tărâmul științei și al cercetării iubitoare de cuvânt clasic sau indianistic, după trecerea anilor, a zecilor de ani, erai îndreptățit să te bucuri că, în sfârșit, poți pretinde să stai alături intelectual de profesorul Anca, ca îi poți, cumva, pătrunde densele idei, care nu aveau nevoie niciodată de multe cuvinte, pentru că își erau suficiente în chiar dinamica, deși nu totdeauna perceptibila lor desfășurare.

George Anca ne-a fost profesor pentru că ne-a fost pildă, niciodată dezisă, de cărturar. Cele două imagini, cea a profesorului care ne-a învățat și cum să înțelegem Antichitatea în general, pe cea indianistică în special, dar și cum să învățăm să o învățăm, iar, pe de altă parte, chipul cărturarului, pentru care nici un colț de bibliotecă nu avea și nu are voie să rămână necercetat dacă în bibliotecă se află fie și o singură carte clasică, nu se pot disocia nicicum în mintea noastră. Locul profesorului ieșit în urbe am învățat de la domnul **Anca** ca nu poate fi altul – oricât am rătăci pe alte drumuri – decât în bibliotecă. Pe vremea aceea, a anilor mei de facultate, alternativa Internetului nu pătrunsese în cultura studentului. Calculatorul era o utopie. Unicul bun spiritual era – și nici nu putea fi altul, așa cum nu este nici azi – *Cartea*. Nu cea virtuală, ci cea tocită de mii de mâini în bibliotecă, ca și cea ameteitor de parfumată ieșită din tipografie.

Pentru că am învățat, de la Dumneavoastră, să iubesc la nebunie cartea reală, și cum să mă apropiu de ea, cum să o reiau, de câte ori e nevoie, ca să o înțeleg și să o pătrund cât mai adânc, și să o leg de celelalte cărți prin firele nevăzute ale ideilor, eu, fosta Dumneavoastră studentă, nu pot decât, pentru totdeauna, să vă mulțumesc, domnule profesor **George Anca!**

Vorbele mele cu acest îndurerat prilej sunt convinsă că l-ar fi supărat pe George Anca. Poate nu dintr-un alt motiv decât pentru ca sunt, deja, prea multe. Prea multe pentru câte îi plăcea domniei sale să asculte rostite, mai ales despre propria persoană. Și pentru câte îi plăcea să rostească domnia sa însuși. Mult în puțin, multum în parau, era pentru **George Anca** suprema formulă a rostirii gândirii, ca și a scrierii ei.

Aș vrea să mai adaug doar un singur lucru: **omul George Anca**. Noi, foștii lui studenți și colaboratori la *Colocviile de Marți*, degeaba l-am căuta în altă parte, separând anecdoticul vieții cotidiene de altitudinea creației intelectuale. Dacă vrem să-l găsim pe omul George Anca, nu-l vom putea întâlni niciodată în altă parte decât în logosul profesorului și în munca, ceas de ceas până în clipa din urmă, a cărturarului. Profesorul a mii de studenți care au devenit, în bună parte, profesori la rândul lor, și cărturarul cel mai exigent cu pagina albă din citi am cunoscut, dar și cu pagina tipărită – acestea au fost singurele dimensiuni profunde, relevante și revelatoare, ale omului **George Anca**.

În bibliotecă, precum și în biserică, nu se vorbește sau n-ar trebui. Cuvintele noastre au tulburat o liniște care posibil nu avea nevoie deloc de ele. Dar prin ele, prin aceste sărace întotdeauna, în astfel de împrejurări, cuvinte, ne luăm adio, caci nu aveam cum altfel, de la Dumneavoastră, domnule profesor. Știm că ne-ați părăsit ca să vă duceți să citiți ultima carte, din cea mai mare bibliotecă. Liniștea pe care o păstrăm acum este însă aceea a iubirii și a recunoștinței noastre.

Semper eris nobiscum, memoria animoque nostro, honorate et carissime magister!

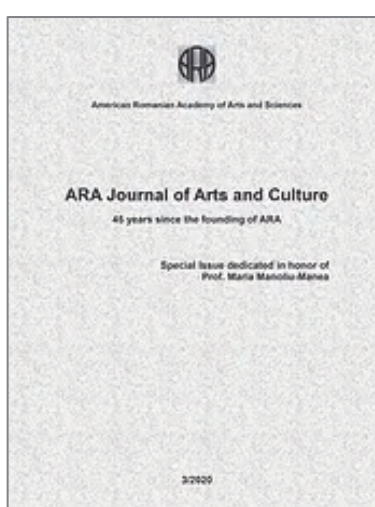
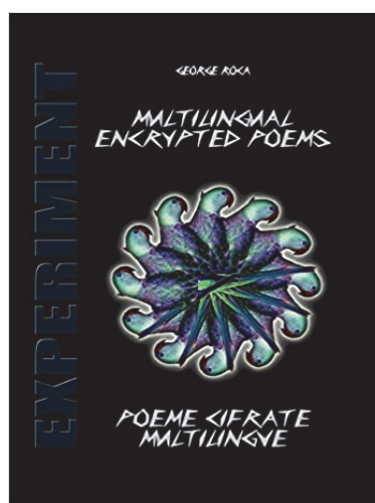

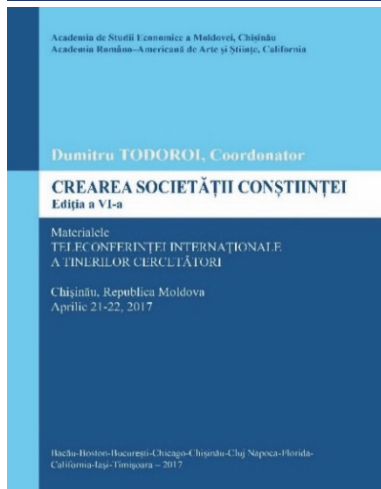
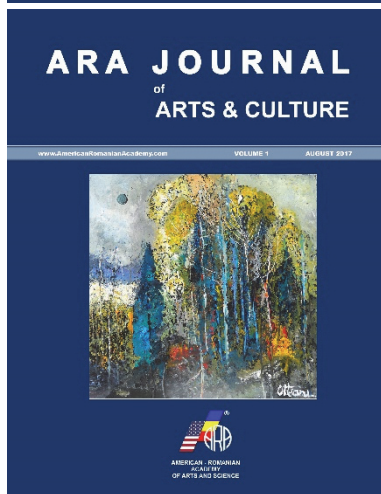
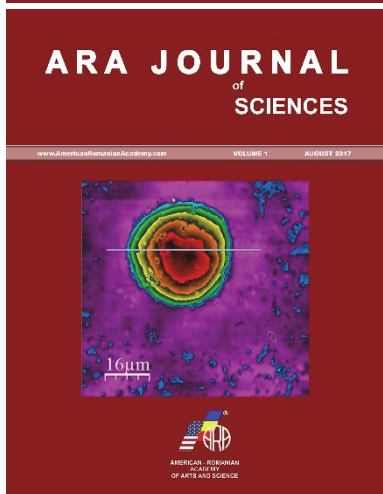
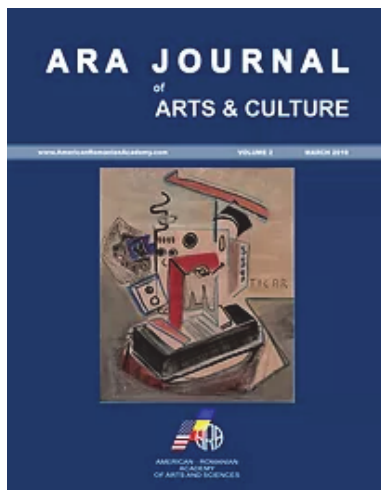
ARA PUBLISHER

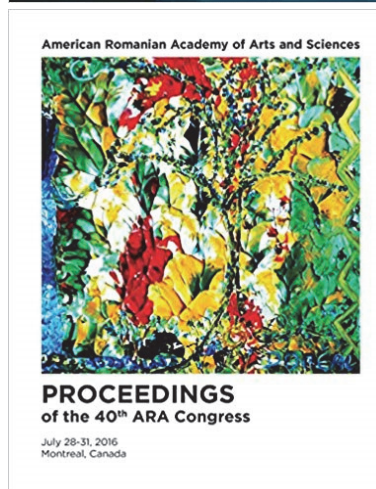
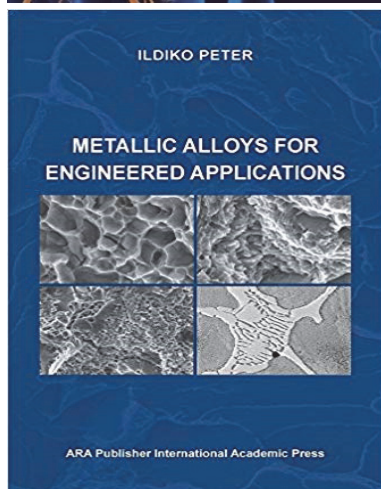
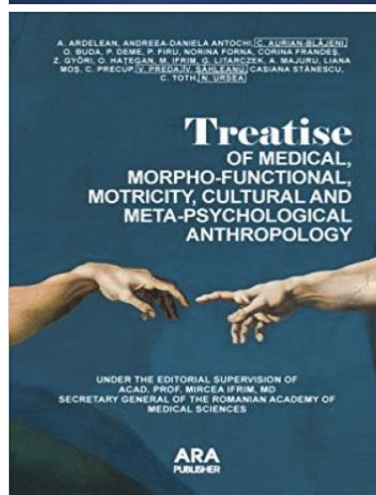
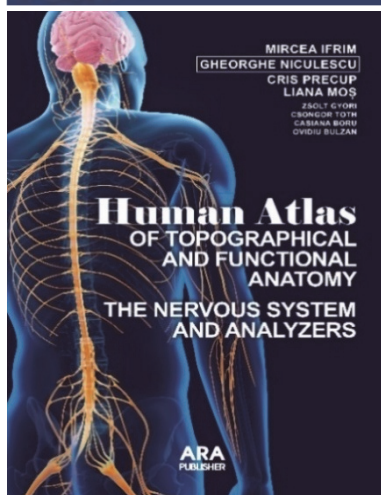
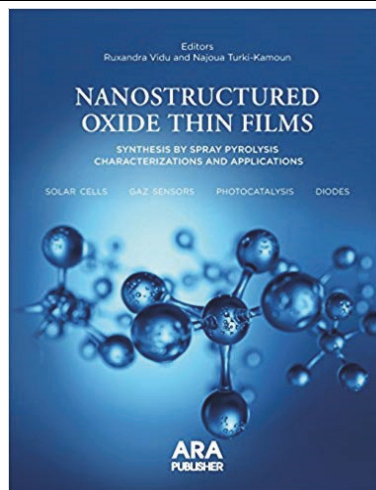
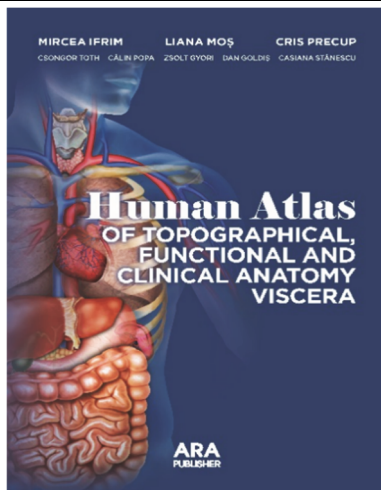
The most recent books published by the American Romanian Academy
of Arts and Sciences

<http://www.AmericanRomanianAcademy.org/publications>

The books published by ARA Publisher are available on Amazon at
www.amazon.com and Barnes and Noble at www.bn.com

ARA Publisher, an international publishing house of the
American Romanian Academy of Arts and Sciences
University of California Davis, Davis, CA 95616
<http://www.AmericanRomanianAcademy.org>
info@AmericanRomanianAcademy.org
Adress: P.O. Box 2761, Citrus Heights, CA 95611-2761